

LUTHERSK KIRKETIDENDE

INNHold

«Ordet om kropp» / Gudstjenestefornyelse på fransk / Fra bokfronten / Fra bispedømmerådene og Kirke departementet

SØNDAGSTEKSTEN

Vingårdssøndagen – Arne Bøe

Såmannssøndagen – Vidar M. Bakke

Kristi forklarelsesdag – Kjartan Gullbrå

”

– Det er nåden som gjelder, men hvor nådefull er vår hverdag?
– I inkarnasjonen ble Jesus selv sårbar og begrenset

«Ordet ble kropp»

Vi har feiret advent og jul. Vi er gått inn i et nytt år. Nok en gang har vi feiret inkarnasjonens mysterium. Nok en gang har de fleste av oss stupt ut i aktivitetenes hverdag igjen. Noen har rikelig med nyttårsforsetter. For andre av oss er erkjennelsen for lengst nådd oss: forset-

tene har en tendens til å smuldre bort i løpet av den første måneden av det nye året.

Jeg skulle likevel ønske at jeg i dette året kunne få noen flere dybder i min erkjennelse av hva det vil si at Jesus ble menneske. Hva betyr det for meg personlig, hva betyr det for

vår kirke, og kanskje ikke minst, hva betyr det for den måten jeg forkytter Guds ord på?

Noe av dybden i julebudskapet handler om at Ordet ble noe annet enn ord. Det er ikke først og fremst filosofien eller teologien som er i sentrum, det er Gud og mennesket. Det handler om Gud som Gud, men også om Gud som menneske, og dermed også om Gud i mitt medmenneske. Kanskje er det diakonien som først og fremst har grepet dybden i denne erkjennelsen. Ordet blir kropp. Mennesket er helt, og idet vi gir oss selv til vårt medmenneske, med våre sårbare kropp og skakke liv, så deler vi med hverandre de gaver som Gud har gitt oss.

Og da deler også mennesker med oss. Andre som har sårbare kropp og skakke liv. For i dem har Jesus sagt at han er til stede. Vi tror det og vi forkytter det, men tror vi det likevel? I denne verden av aktiviteter, resultater, kompetente mennesker og kompetente kirker. Det er nåden som gjelder, men hvor nådefull er vår hverdag?

Sitatet i overskriften er hentet fra Jean Vaniers bok om «Den brutte kroppen». Har du ikke lest den, kan det hende du skal ta den frem av og til i dette nye året og se om den kan utfordre deg både på teologi, på holdning og handling. Jean Vanier utfordret for noen år siden et helt Kirkemøte. Agendaen var den åndelige lengselen i vår tid. Kanskje en ide å stoppe opp sånn litt ute i januar og spørre seg om hva som er ens egen lengsel idet vi har gått inn i et nytt år. Jeg utfordres. Men jeg vet også at det ikke er så lett å gå etter den stemmen i en travel hverdag.

I boken «Den brutte kroppen» utfordres jeg til å lete i det dypt menneskelige, der også menneskers grenser og svakheter har sin plass. Selv fant Vanier det han lette etter i brutte menneskekropper. Sårbare og utviklingshemmede. I inkarnasjonen ble Jesus selv sårbar og begrenset. «Ordet ble kropp og hans navn er Jesus». «Den Allmechtige er blitt et uskyldig, lite barn, totalt avhengig av en mors kjærlighet». Da Ordet ble kropp, levde han et beskjedent liv i en fattig familie. «Han levde saligprisningene før han forkynte dem».

Et annet sted skriver han:

«De fattige og svake har åpenbart Jesu store hemmelighet.

Dersom du ønsker å følge ham, Må du ikke forsøke å klatre opp karriere- og maktstigen

For å bli mer og mer betydningsfull.

Tvert imot, du må klatre nedover,

For å møte og gå sammen med mennesker som er knust og såret.

Der, i deres fattigdoms mørke, Skinner lyset.»

– Jeg utfordres til å lete i det dypt menneskelige, der også menneskers grenser og svakheter har sin plass

Det er lett å fascineres av slike ord når en selv vet at en kan bli hørt, kan skrive ledere i Luthersk Kirketidende og vet at en har noe å bidra med som andre lytter til. Jeg har vært opptatt av at mennesker som skammer seg, skal reise seg opp i sin fulle høyde. Det vil jeg fortsette med å forkynde. Det forkynte også Jesus når han helbredet de svake og formante de sterke. Men for den oppreiste handler det om å kunne bøye seg ned. Og våge å møte sin egen svakhet og sårbarhet i et annet menneske.

Jeg dras mot Jean Vaniers budskap. På samme måten tror jeg, som jeg dras mot Dissimilis når de synger på TV. De hjelper meg til å gjenkjenne min egen sårbarhet. Å si ja til at jeg er en kropp som går mot døden, at mine svake sider som jeg så fort skammer meg over, også lukkes inne i Guds kjærlighet. Og hos de fattige kan jeg lære noe om min egen fattigdom. Og om hva det vil si å være rik. Og å ta imot, nettopp av de fattige.

Tilfeldighetene hadde seg slik at samtidig som jeg hadde tatt fram boken av Jean Vanier, var jeg på reise og fikk møte barne-ansiktene på søppelplassen i Manilla, der Misjonsalliansen gjør sitt viktige arbeid.

Ordet blir i sannhet kropp. I hjertet av diakonien i Alliansens arbeid er det nasjonale ernæringsfysiologer, sykepleiere og sosialarbeidere som har en bevissthet om at det er Jesus de forkytter når de lærer mennesker å ta vare på seg selv og på kroppen sin. Våger vi å ta det på alvor? Også i Norge? At mennesker lengter etter våre gjerninger mer enn våre ord. At gjerningene taler. At diakonien er i hjertet

av det jeg holder på med, og at prester gjør lurt om de setter seg ved diakonens føtter.

Det handler ikke bare om å være hjelper, verken for prest eller diakon. I Jean Vaniers verden handler det om å motta. For hjelpere, som gjerne har lettere for å gi enn å få, og som gjør egen ytelse til et tegn på verdi, er dette en tankevekker. Jesus blir kropp og blir dermed avhengig av andre og av fellesskapet. Som barn var han avhengig av de voksne rundt seg. Som voksen tørstet han og ba om vann. Og han ba om disiplenes vennskap. Som lidende ba han dem våke med seg. Hva slags motstyk-

ke er dette til den individualistiske, resultatorienterte kultur som vi så lett fanges i og blir en del av? Vi er faktisk avhengige av hverandre. Og kanskje kan vi lære å se etter Jesu gaver i sårbare menneskekropper, sårbare som oss selv. Avhengige av Ordet som ble kropp.

BERIT OKKENHAUG
berit.okkenhaug@sjelesorg.no

Gudstjenestefornyelse på fransk: Møte med Sylvanès

AV JØRUND MIDTTUN

Sylvanès er et lite sted i fjellheimen mellom Toulouse og Montpellier i Sør-Frankrike. Her har dominikaneren André Gouzes (f. 1943) bygget opp et kultursenter med sterk vekt på musikk, men også andre kunstarter. Stedet er bl.a. blitt et sentrum for fornyelse av gudstjenestefeiringen og for kursvirksomhet innenfor liturgisk spiritualitet. Kjernen i stedet er et abbedi fra 1100-tallet, med en romslig klosterkirke. Pater Gouzes, som selv har vokst opp i området, begynte for 30 år siden å bygge opp igjen klosteranlegget. Ved hjelp av ungdom fra området fikk han satt bygningene i stand, slik at de etter hvert kunne fungere som kurssteder og ta imot grupper til overnatting. Samtidig satte han i gang en fornyelse av gudstjenestefeiringen som raskt vakte betydelig oppmerksomhet. I dag er Sylvanès et av de viktigste steder for gudstjenestefornyelse i Frankrike, og under de store høytidene samler klosterkirken tusener av mennesker til guds-

tjenester (og det i et område som ligger svært avsides).

I tillegg til selve abbediet har Gouzes de senere år også utvidet virksomheten. I 1994 ble det satt opp en russisk-ortodoks kirke noen få kilometer fra Sylvanès. Den ble gitt i gave av en russisk biskop, ble flyttet fra Russland og satt opp igjen av russiske arbeidere som bodde på stedet i 6 måneder. Kirken har fått navnet «enhetskirken», og er økumenisk vigslet, til bruk for ortodokse, katolske og protestantiske kristne. Den er blitt en turistattraksjon i området. I tilknytning til kirken har Gouzes også bygget opp lokaler for en mindre kommunitet, med klosterceller, et stort bibliotek, foredragssal og sovesal. På grunn av den store pagangen er det også startet et hotell i nærheten, i en gammel herregård. Alt i alt kommer det i dag rundt 120 000 besøkende i året, for å være med i gudstjenestelivet, delta på kurs og konferanser og

som turister. Sylvanès har egen hjemmeside:
www.sylvanes.com

Fornyelse av musikken i gudstjenesten

André Gouzes er i Frankrike, og etter hvert også i Skandinavia og en rekke andre land, mest kjent som en fornyer av den liturgiske musikken. Han har selv fortalt at impulsen til dette kom i forlengelsen av messereformen etter 2.vatikankonsil, da messen ble tillatt feiret på folkespråket. I Frankrike, som mange andre steder skapte dette et stort musikalsk tomrom ettersom den gregorianske musikken ikke umiddelbart kunne overføres fra latin, og den musikken som kom i stedet var av nokså vekslende kvalitet. Etter en åpenbart rystende opplevelse i forbindelse med den første påskefeiringen på fransk, gikk Gouzes med karakteristisk energi, selv i gang med å skrive liturgisk musikk. Dette utviklet seg til *La liturgie chorale du Peuple de Dieu*, eller «Gudsfolkets korliturgi». I årenes løp er det blitt en omfattende produksjon av musikk til messen, dvs de liturgiske ledd, og til tidebønnene. Det er hovedsakelig snakk om korte og enkle omkved, skrevet ut i harmoni, men slik at det er enkelt for menigheten å legge seg på de forskjellige stemmene. Salmodien er også ofte skrevet ut for stemmer. Stilmessig har musikken hentet inspirasjon fra den vestlige gregorianske og klassiske tradisjon, men også mye fra østlig kirkemusikk, slik at melodiene stundom kan få et «ortodokst skjær». Særlig i senere komposisjoner har Gouzes også vektlagt mer moderne/modernistiske klanger.

Gudstjenester i Sylvanès

1.–6. oktober besøkte jeg Sylvanès, for å danne meg et bilde av stedet og virksomheten, og av André Gouzes selv. Oppholdet var dessuten en forberedelse til et kurs som planlegges avviklet i september 2005, i samarbeid mellom Musikkhøgskolen i Oslo, den katolske kirke i Norge og Liturgisk senter. Jeg deltok i gudstjenesteliv og et kurs som Gouzes hadde for en gruppe svenske prester. Mentor og oversetter var sr. Ragnhild Marie Bjelland o.p.

Det var både inspirerende og tankevekkende å delta i gudstjenestene, og jeg vil her særlig trekke fram to; en vesper og søndagens høymesse. De ble begge feiret med stor dyna-

mikk og en letthet i uttrykket. Det aller meste av musikken var Gouzes' egen; enkel og sangbar. Særlig inntrykk i vesperen gjorde den innledende lystenningen, hvor liturgen (Gouzes) gikk rundt i kirken og tente lysene samtidig som han sang den lyshymnen (lucenariet), som er hentet fra den oldkirkelige liturgi. Det gav et hjemlig og uformelt inntrykk, som satte preget på gudstjenesten. Her var ingen stivhet eller langsomhet.

Under høymessen deltok rundt 150 mennesker, til tross for at det var en helt ordinær søndag og området er meget tynt befolket. Det vanlige kirkekorret var dessuten bortreist, men de som øyensynlig var kjernen i menigheten falt inn i de firstemmige omkvedene, dirigert av Gouzes selv. Og det var god sang. Ettersom dette var en katolsk messe var det ikke rom for noen slags endringer i selve teksten. Den særegne dynamikken ble skapt gjennom bruken av musikk, bevegelser og liturgiske symboler, og ikke minst pulsen i gudstjenesten. Stolene til presten og diakonene, som vanligvis er plassert bak alteret, hadde Gouzes satt nede blant benkene. Han fortalte også at ved større anledninger ble disse stolene plassert ganske langt bak, for å synliggjøre at presten ikke bare står overfor men også iblant menigheten. Det var dessuten en aktiv bruk av retning, slik at syndsbekjennelse, kollektbønn o.l. ble bedt foran alteret, vendt mot øst. Slik står prest og menighet sammen i bønn. Først under nattverden gikk presten(e) bak alteret. Sterkt inntrykk gjorde evangelieprosjesjonen. Den ble ledsaget av et livlig halleluja-omkved (gjengitt i den katolske salmeboken Lov Herren, nr 230), samtidig som evangelieboken ble løftet høyt opp, og skapte inntrykk av en nesten dansende bevegelse. (Gouzes fortalte senere at han var inspirert av prosjesjonen med skriftrullene i synagogen, f.eks. i forbindelse med bar-mitzwa). Under selve lesningen sto en liten gutt med et tent lys i hånden mens presten leste. Det gjorde også inntrykk. Alt i alt ble messen gjennomført med en rytme og puls som trakk hele menigheten med i en bevegelse fremover, og dessuten gjorde at gudstjenesten verken var eller følte for lang.

Foredrag av André Gouzes

I forbindelse med kurset holdt Gouzes også et

foredrag i liturgisk tenkning. Her underbygget han det vi hadde sett og opplevd i gudstjenestene. Det følgende er en kort gjengivelse av hva han sa: Han presenterte seg som en elsker av skjønnheten, men uttrykte skepsis til en liturgi som fremstår som demonstrasjon. Det blir en klerikal forestilling som ikke har med sannheten å gjøre. Det er den daglige sanne og ekte feiring som fører oss mot sannheten. Her skal vanlige dager feires stort og festdager ydmykt, for å hindre det pompøse og representative. Den åndelige impus til den enkelte er det viktigste, og dette er liturgiens mystikk. Den handler ikke om agender og rubrikker, men åndelig erfaring. Kjernen i dette er at alt vi gjør i liturgien skal skape en erfaring av oppstandelsens mysterium. Den skal gjøre oss oppreiste, og vi skal kunne leve i den som oppstandelsens mennesker. Dette skal gjennomsyre alle ledd og bevegelser i liturgien. Denne tenkningen ligger nær Østkirken. Den lærer en ny væren i Kristus, og tar på alvor både den kroppslige og den kosmiske dimensjonen, for i den ligger energien som kan vekke oss til oppstandelse. Hvis ikke dette ligger i liturgien faller den til livløs ned. Messen er ofte for lovmessig. Den må være det motsatte av en agenda. – Og dette, sa Gouzes, er prinsippene i min samling [av musikk]. Jeg er for glad i livet til å bruke tid på det triste. Derfor skal liturgien være et pust av ren, frisk luft. Vi må spørre i forlengelse av gudstjenesten: «Ble dere mer levende, ble dere lykkeligere, fikk dere større evne til å elske. Har den gjort dere til tjenere, som hjelper til frelsen?» I det øyeblikk vi kan svare bekreftende på dette, restituerer liturgien oss, gjør oss oppreiste. Hit til Sylvanès har det kommet mange som er blitt oppreist av liturgien. Stedet har en stor terapeutisk virkning.

Hvis man våger å gå inn i dette ser man at alt ligger i mysteriet. Men vesten er blitt for stiv i sin tradisjon. Vi har glemt at gleden er tegnet på sann kristendom. Slik vi kan finne det i en Bach-koral! Fristelsen mot det karismatiske i vår tid kommer fordi den tradisjonelle kirken har mistet friskheten. Den hellige Frans hadde forstått det. Han fikk fuglene til å syng! Det skal være et smil i kristen sang, en nådens lettethet. På krusifiks i romanske kirker har Kristus føtter som en danser. Det kan symbolisere at vi skal springe. Men ikke mot det dype ettertenksomme. Det er en fare i all meditasjon som

bare går innover i seg selv. Målet for liturgien er ekstase, å gå ut av seg selv.

Å feire liturgien er også å være livets pedagog. Derfor må en celebrant/liturg hele tiden være sammen med dem han feirer med. Han må kunne se dem, og de må kunne bli sett. Det er en fare med en pietetistisk eukaristikk, hvor en er alene med seg selv og Jesus. Kommunionen er det motsatte: at man er sammen. Jesus er ingen pille! Han er den lenken mellom oss som er selve livet.

I en økumenisk parentes kan det sies at vi går sammen som hjorten etter kilden. Vi kjenner hverandre på tørsten og den friske kilden. Disse finnes i alle kirkesamfunn, selv om vi er blitt skilt. Trøsten er at vi er her [i Sylvanès].

Men i tilegnelsen av denne måten å tenke om liturgi må man gå langsam frem. Det er nødvendig med skoler eller sentre hvor liturgien fungerer og har sin friskhet, slik katedralene fungerte i middelalderen. Dagens kirker har dessuten ikke skapt rom for kroppen. Rommet må brukes mer aktivt. I dag er det vanskelig å flytte hele menigheten, slik vi gjør det her i Sylvanès. For eksempel i forbindelse med dåpen kan mye gjøres for å understreke det teologiske innholdet gjennom liturgien. Da blir gudstjenesten det den skal være: en vekker for troen. Det er et problem når kirken blir bare en forsamlingshall/»bedehus», og ikke et rom for menigheten. derfor må benker etc. tas vekk. Men viktigst er det å bygge opp skjønnheten. Feiret man ett virkelig vakkert officium (tidebønn) hver dag, ville folk komme i kirken.

Foredraget, i kombinasjon med opplevelsen fra gudstjenestene, ble en god introduksjon til André Gouzes' tenking og virksomhet, og har overbevist meg om at han har noe viktig å tilføre Den norske kirke fra sitt ståsted utenfor vår kirkelige og sosiale virkelighet. Fransk kirkeliv bærer med seg erfaringer forskjellige fra de norske, og vil derfor kunne befrukte dem. Og ikke minst, det katolske synet til gudstjenesten, hvor selve teksten og gangen i liturgien er noe helt gitt, skaper andre former og kanaler for kreativitet og fornyelse. Det er et viktig memento inn i vårt hjemlige reformarbeid. Liturgisk senter arrangerer som nevnt et åpent kurs til Sylvanès i september, og interesserte kan ta kontakt med senteret for nærmere informasjon.

FRA BOKFRONTEN

Morten Erik Stensberg

Kristuskransen – på norsk

Verbum forlag forsetter sin satsning på Kristuskransen, la oss med en gang ønske dem lykke til med den. I høst er det kommet tre bøker, to av Egon Askvik, kapellan i Austrheim, og en oversettelse av Martin Lønnebos *Trøsteengelen*. Foreløpig den siste utgivelse fra hans hånd som har Kristuskransen som utgangspunkt. Men, la oss først se på de to norske, Egon Askeviks *Den lille Kristuskransen Skatten* og *Perlene* og *Ressursbok Kristuskransen for konfirmanter*. Begge disse bøkene er blitt til gjennom et treårig forsøksprosjekt i Austrheim menighet i Bjørgvin bispedømme.

Etter selv å ha brukt Kristuskransen for konfirmanter i flere år merker jeg at jeg har fått et eierforhold til den og nærmer meg den på en litt annen måte enn Askvik. Generelt opplever jeg kanskje at hans bearbeiding av Lønnebos stoff er noe «reduksjonistisk» – der Lønnebo åpner opp, strammer Askvik noe til. For eksempel kommer det til uttrykk gjennom hans tilnærming til den blå Gledesperlen, som Lønnebo vier til Maria og hennes eksempel. Lønnebo bruker bildet av Maria som kommer og slår bekymmeringsløshetens kappe om oss, hos Askvik er det bare kappen igjen, Maria er blitt helt borte. Til forskjell fra de to bøkene *Spegln* og *Konfirmandägeln* som tar for seg svenske og finske erfaringer med Kristuskransen er det tydelig at Askviks fremstilling kun bygger på erfaringer fra Austrheim sokn. Mens de to svenske utgivelsene forholder seg til flere menigheters erfaringer. Rettnok henvises det til *Konfirmandägeln* i *Ressursboka*, men Askvik mener den er best for dem som ønsker å legge vekt på det meditative. Men det er vel slik at også hans opplegg legger vekt på det meditative? Noe som jeg har hentet fra den

svenske boka er øvelsene som konfirmentene skal gjøre mellom undervisningstimene, de er ment å skulle gi hjelp til å bruke kransen på hjemmebane – til egen fordypning. Erfaringene som gjøres skal da skrives ned som dagboksnotater eller som en slags logg.

Jeg tror med fordel Askvik kunne være enda tydeligere på forutsetningene for å ta kransen i bruk. Etter min mening er det er en absolutt, og ufravikelig nødvendighet at den som skal bruke Kransen i undervisningssammenheng har brukt den for sin egen del i lengre tid før en deler den med andre. Det er ingen vei utenom det Lønnebo selv har skrevet!

Opplegget fra Austrheim er nært knyttet sammen med *Konfirmentbibelen* og *Veilederheftet* til den. Det er strengt tatt ikke nødvendig, for det er godt mulig å knytte det an til undervisningstemaene uten å ha en spesiell konfirmentbok – selv har jeg kuttet ut konfirmentbøkene etter at jeg tok kransen i bruk, og inntrykket mitt er at det vekker mer nysgjerrighet. Men selvsagt brukes Bibelen mye. Jeg tror Askviks to bøker illustrerer mer enn noe annet at enhver som ønsker å bruke Kristuskransen må nærme seg den på sin måte, ut fra sitt ståsted eller kontekst. Heldigvis sier jo forfatteren selv også det i forordet når han oppfordrer oss til å gjøre et utvalg eller enda bedre: finne vårt eget ståsted. Og med det som utgangspunkt, blir Askviks bøker hjelpemidler slik at den som formidler Kristuskransen finner sin egen vei med den – og skatten som perlene rommer.

Til slutt noe som illustrerer hvor vanskelig det er å oversette teologi og poesi fra et språk som ikke ligger alt for langt unna vårt eget. Nemlig, Oskar Stein Bjørlykkes oversettelse av

Tröstängeln. Utgangspunktet for den finnes i Martin Lönnebos meditasjoner knyttet til CD-bum *Huset med de arton rummen* – hvorfor Verbum forlag har valgt ut akkurat Trøsteengelen lurer jeg på? På meg virker boka *Dopägeln* som et mer opplagt valg i tider hvor fokus settes på dåps- og trosopplæring.

Men nå er det *Trøsteengelen* som tross alt er utgitt. Det har blitt en vakker bok, med Lönnebos egne illustrasjoner. 21 små dikt er det som forteller om huset der Gud bor og de atten rommene er selvsagt de atten perlene på Kristuskransen. Lönnebo illustrerer med all tydelighet at avstanden mellom teologi og poesi dypest sett er ikke-eksisterende. For er ikke poesi nettopp tilbedelse? Trøsteengelen er skrevet til trøst, til trøst for den som bærer på en sorg i sitt hjerte.

På svensk er Trøsteengelens språk mer vart og mykt enn i sin norske drakt. Nyansene blir noen ganger borte. Noe annet er en del unøyaktigheter, for eksempel oversettes «Gud er vara og ickevara» på to forskjellige måter (se s 58 og s 64 i den norske utgaven) «Gud er være og ikke være» og Gud er væren og ikke-væren. På side 15 i diktet «Huset» kommer tre helgener padlende nedover elven og det er Lina, Therese og Simone. Fra Veven vet den oppmerksomme leser at det dreier seg om Lina Sandell, Therese av Lisieux og Simone Weil, men hos Bjørlykke har Lina blitt til Lena.

Noe som derimot ikke skyldes Bjørlykke, men Knut Grønvik, er den litt upresise norske oversettelsen av bekjennelsen som er knyttet til Gudsperlen og på svensk lyder slik: Du er gråsløs, Du är nära, Du är ljus och jag är din. På norsk er den blitt til «Du er evig, Du er nær

meg, Du er lys og jeg er din» (sangbarheten viker nok plassen for teologien). I menigheten der jeg arbeider har vi klart å synge den også når ordene legges så nært som mulig opp til den svenske teksten og oversettes slik: «Du er grenseløs, Du er nær, Du er lys og jeg er din.» Etter hvert som jeg har blitt mer fortrolig med Lönnebos teologiske univers er jeg ganske sikker på at det er stor forskjell på å si om Gud at han er grenseløs og at han er evig. Attributtet «grenseløs» rommer nok evighetsdimensjonen, men jeg er lang mer usikker på om attributtet «evig» står i det samme forholdet til forestillingen om Guds grenseløshet/transcendens. Forvirringen blir ikke mindre etter som Lise Vislie legger seg mellom disse to variantene i sin oversettelse av Veven, det ville ikke være dumt om Verbum Forlag ser litt nærmere på akkurat dette.

La meg, til tross for den noe kritiske tonen, likevel anbefale alle de tre bøkene om Kristuskransen, på hver sin måte kan de helt sikkert bidra til at det blir mer glød og hengivenhet til Kristus og at mennesker finner Skatten som er skjult i leirkar.

Hva passer vel bedre enn å la Kristuskransens far få det siste ordet gjennom bønner som han avslutter sin introduksjon med i boken *Spegln*:

Kristus vi lägger detta ringa arbetsmaterial, likt de fem kornbröden och de två fiskarna, i dine heliga händer: Välsigna det så att det blir till välsignelse, lyft det sedan som en offergåva upp till Faderen. Må hans ansikte lysa över alla trogna tjänare, må Andens skönhet omsluta våra tempel. Amen

Olav Skjevesland

Tro og tradisjon i ny tid

Luther forlag 2003, 156 s

Biskop Olav Skjeveslands nye bok «Tro og tradisjon i ny tid» er ikke en historisk framstilling som tar for seg SVs ukeavis Ny Tid, men hans betraktninger i essayets form om det å være kirke ved et vendepunkt.

Bøker som beskjefter seg med dagens kirke og dens utfordringer i møte med det som mange kaller et postmoderne samfunn fortjener å bli møtt med forventning og anerkjennelse. Men dessverre klarer ikke boken etter min mening å innfri de forventningene som bør kunne stilles til en slik framstilling. Jeg tror noen av grunnene til dette er at boken ikke framstår som helt gjennomarbeidet, teksten framstår til tider som litt springende.

Skjeveslands anliggende er å stille radikale diagnoser, men jeg synes det er nesten umulig å finne noen. Han «liger» nok noe under embetets tyngde og det oppleves som en type ansvarlighet eller tilbakeholdenhet på punkter der det kunne hvert forfriskende med litt høyttenkning uten bruk av forbehold eller sikkerhetsnett.

Det er hevet over tvil at han gjerne vil utfordre til fornyet refleksjon om ekklesiologi, bibeltolkning, gudstjeneste, trosoverlevering, trosopplæring og kirkens forhold til media, men perspektivet hans blir for bekreftende. Jeg uroes slett ikke av iakttakelsene eller observasjonene hans. Heller ikke utfordres jeg til å tenke annerledes eller til å stille nye spørsmål. Og det til tross for at det er en belest mann som har mye på hjertet som møter leserne. Snarere får jeg inntrykk av at Skjevesland har vanskeligheter med å fremsette tanker som ikke lar seg underbygge uten henvisning til andre teologer eller akademiske autoriteter. Alle navnene og sitatene kan i verste fall bli oppfattet som briljering, og i beste fall bli tatt for å være litt formålsløse så lenge Skjevesland ikke utdyper eller presiserer dem nærmere. Jeg tror den brede leserkrets kan klare seg med langt færre sitater, men gjerne møter synspunkter som er både funderte, utfordrende og sterkere underbygd i form av

forfatterens egen erfaring og refleksjon. Altså, hva har Skjevesland sett i sitt eget bispedømme, og hvilke slutninger trekker *han* selv av det?

Til tross for at antallet praktiserende kristne over tid er forholdsvis stabilt, mener biskopen det lave fremmøtet til gudstjeneste kanskje skyldes at de har en langhelg på hytta eller «en tur med Air France til en oval weekend til Paris»(s 22). Noe som kanskje stemmer på Skjeveslands kanter, men ikke er tilfelle der jeg er. Men uansett illustrerer eksemplet mest av alt det faktum at menighetene mange steder tiltrekker seg folk med bakgrunn i en bedrestilt middelklasse, og slik er det i menigheten der jeg er også – dessverre.

Den 3. delen handler om Bibelen og bibelkritikken. Her er det mange ansatser, Skjevesland spør om vi ikke er underveis mot det som kan kalles en «etter-kritisk» teologi. Og spørsmålet stilles med bakgrunn i tankene og arbeidene til Peter Stuhlmacher, tidligere professor i nytestamentlig teologi ved universitetet i Tübingen. Hvorfor Peter Stuhlmacher til forskjell fra andre teologer som har arbeidet med samme tematikk, undres jeg på? På meg er det tydelig at Skjevesland skriver som tidligere rektor ved MFs Practicum og hans tanker om Bibelen og bibelkritikken tror jeg forholder seg mer til den akademiske teologi enn hva som rører seg innenfor menighetene. Jeg antar at for mange av våre praktiserende kirkemedlemmer er det ikke nærværet av moderne eksegese som er problemet, men snarere fraværet. Faktisk tror jeg det er grunn til å anta at det råder en ganske utalt «bokstavtro» blant mange kirkemedlemmer. Utfordringen for mange prester er at de ikke riktig vet hvordan bibelkritikken skal kunne utmyntes i undervisning og forkynnelse. Slik sett er biskopen på sporet av noe, men adressaten er nok først og fremst prestene, ikke den jevne eller ujevne kirkegjenger. Men det hadde vært spennende om Skjevesland hadde reflektert over sitatet han innleder kapitlet med. Her

sier Avery Dulles: «Teologi begynner med undring og ubesvarte spørsmål.»

De hermeneutiske problemstillinger drøftes da også, for Skjevesland vil gjerne utfordre til en lesning som nærmer seg tekstene med tillit – en tillits hermeneutikk, som motsetning til mer frigjørings- og feministisk teologi som gjerne har mistenksomhetens hermeneutikk som et av flere ståsted. Jeg synes Skjevesland avfeier innsiktene fra frigjøringsteologien(e) for raskt, de har så absolutt noe å tilføre oss i måte vi leser tekstene på og ikke minst, hvilke tekster som fungerer som kanon og legitimerer vår lesning og standpunkter. Skjevesland vil gjerne at det skal bli menighet av forkynnelsen, men har ikke reflektert over hvilke menigheter som teksttrekkene våre kan være med på å skape. Kan det faktisk være slik at tekstene i Treenighetstiden (og andre deler av kirkeåret for den saks skyld) gjenspeiler en forståelse av menighet og samfunn som ikke uten videre finner tilknytning i dag? Det skapes inntrykk av at det er «utenverdenen», til forskjell fra kirken selv, som trenger å bli korrigert i sin måte omgås Skriften på i følge Skjevesland, men spørsmålet er om det ikke er omvendt...

Del 4 handler om gudstjenesten – lovprisningen – og Skjevesland går ut i klassisk luthersk stil og erklærer at «enten eier man en tro på Abrahams, Isaks og Jakobs Gud, Jesu Kristi Far eller så lever man i avguderiet» (s 90). Slike utsagn kan selvsagt virke beroligende på «oss» innenfor – som for lett avsier oss ferdige med avguderiet i motsetning til «dem» utenfor. Er ikke det ikke nettopp slik tenkning som leder kirken og menigheten bort fra evnen til kritisk selvrefleksjon og bevissthet? Er ikke troen på Abrahams, Isaks og Jakobs Gud, Jesu Kristi Far dypest sett uttrykk for at vi ikke kjenner noen annen tilhørighet enn den vi har til Gud, altså er ikke avguderiet noe åndelig hinsidig, men utfordrer våre handlingsmønstre og livsmønstre slik de arter seg akkurat nå. Dermed blir troen en politisk og samfunnsmessig størrelse. Tilbedelsen skulle jo lede til oppbrudd fra avguderiet, til omvendelse. Dessverre er nok også denne delen for kort og generell til at den virkelig utfordrer. I den grad biskopen utfordrer til nytenkning vil jeg tro at han vil få tilslut-

ning fra de aller fleste. Skjevesland vil bekrefte et ja til gudstjenestens skjønnet, men han sier lite eller ingen ting om hvilket språk liturgikommisjonen har gitt gudstjenesten. Hvis idealet syntes å være en læremessig tydelighet framfor det poetiske og lyriske, er spørsmålet om det blir mye skjønnet igjen.

Den nest siste delen av boka er knyttet til offentligheten og trosloverleveringen. Også denne delen blir mest refererende og i liten grad vurderende. Skjeveslands synspunkter baseres i hovedsak på henvisninger til flere religionssosiologer. Det er interessant at de fleste av dem synes å mene at det er mer snakk om en ukirkeliggjøring mer enn sekularisering. Dernest peker Skjevesland forståelsen av religion som et kollektivt minne og ritene som anamnese og at dette minnet må holdes levende av noen.

Den aller siste delen (del VI) er knyttet til kirkens møte med media, og et sted sier Skjevesland: «Kommunikasjon har aldri blitt skapt gjennom retrett, men ved fremstøt – pagaende og dristig» (s 154). Etter å ha lest «Tro og tradisjon i ny tid» sitter jeg igjen med en følelse av å ha møtt en biskop som gjerne vil utfordre og vise vei i en forvirrende tid, men for meg ble det litt for lite av både gjenkjennelse og provokasjon. Mest av alt, boken var kjedelig og uengasjerende. Skjevesland er på mange måter en representant for en generasjon av teologer og prester som gjerne vil stå i kirkens sentrum, men som kanskje har mistet gløden og visjonen, fordi den som vil være i sentrum hele tiden vil måtte avgrense seg og ta forbehold. Og mest av alt savnet jeg nok et pasjonert innlegg, som tok inn over seg at kirken de facto står på terskelen til noe nytt.

Morten Erik Stensberg
Kapellan i Stange

SØNDAGSTEKSTEN

Arne Boe, Vidar M Bakke og Kjartan Gullbrå

Vingardssøndagen

16. januar 2005

Prekentekest: Matt 20,1–16

Jer 9,23–24; 1 Kor 9,24–27

Bibeltæksten tek for seg ein situasjon og beskriv korleis denne ville sett ut i Himmelryket. Her eg sit no, i Aserbajdsjan, er situasjonen i teksten aktuell, men forholda er så langt frå dei same som i Himmelryket.

Torget i Aserbajdsjan er som ei arbeidsformidling, der ledige stiller seg opp for å få arbeid og der arbeidsgivarar går for å finne arbeidskraft

Å gå ledig på torget er det mange aserbajdsjanere som kjenner seg igjen i. Arbeidsledigheten er enorm og det er mange som må vente lenge før dei får arbeid, og kanskje må dei betale dyre bestikkelser for i det heile å kome på tale. Å få det som rett er, er slett ikkje sikkert, for det er ofte andre som skal ha sin del.

I menighetssamanheng er det mange av dei kristne som går uvirksom, dei er «benkefyll» og blir i alt for liten grad engasjert av ledelsen.

Eg tenkjer på to grupper i Aserbajdsjan som står og «venter på torget». Den eine er håndverkarane som samlar seg på fortauet til ei spesiell gate i hovudstaden Baku kvar dag for å vente på at ein eller annan skal hyre dei til arbeid. Dei står på same plassen timevis og slett ikkje alle får jobb. Eg ser for meg dei skuffa mennene som etter mange timars venting ikkje ser meir håp og går heim eller til tehuset med bøygd hovud.

Eller dei uvirksomme mennene i landsbyen Nich som sidan Sovjetunionens fall har venta på at det skal kome nokon og opne fabrikkane

igjen så dei på nytt kan hente lønningsposen. I staden må kvar familie klare seg med det jorda og husdyra kan gi. Det går ofte frå hand til munn, for det er ikkje så mange som har tru på at det nyttar å satse meir enn det som er strengt naudsynt.

Det virkar som om mange set seg ned og ventar på at nøttene, som det er mange av i landsbyen, skal dette ned i fanget på dei.

Nordmennene som har arbeidd i landsbyen i nærmare ti år, har heller ikkje klart å få tilbake den gamle gullalderen. Så det er ikkje rart at det ikkje er så veldig stor iver å spore i folkemassen når det blir kalla inn til dugnad for oppussing av skulen like ved torget.

Dei treng ein Himmel over liva sine slik at dei kan forstå at dei er verdifulle og at deira innsats kan bety ein forskjell for folk og landsby.

Og det trengs at nokon ristar av seg korrupsjons(fange)drakta og blir gode og tenande leदारar og foregangspersonar.

Når aserbajdsjanaren likevel kanskje til slutt får arbeid er slett ikkje alle sorgere slutt. Det er mange sorgere som tar til nettopp då. Ein har venta lenge før ein fekk arbeidet og kanskje satt seg i gjeld for å betale inngangsbiletten; bestikkelser til arbeidsgivar for stillinga. Lønna er slett ikkje alltid riktig. Den er så lav som mogleg, ofte med månadleg «avdrag» til sjefen. Og av det ein sit igjen med, forventar storfamilien støtte. Søsken og foreldre, onkler og tanter ventar å få sin del i lønna til den «heldige», så det blir ofte ikkje mykje igjen til eigen familie og eige bruk.

Så ser eg for meg at ein lesar av teksten, ein aserbajdsjansk kristen ungdom, kan kjenne seg som ein som har stått på torget og venta

lenge på at nokon skal «finne» han/henne.

Og ledarane kan kjenne seg som ein som arbeid lenge og kjent heten av dagen uten å få noko særleg att for det, synest han.

Ungdommen treng å få blomstre ut i dei nådegavene Gud har lagt ned i han/henne. Ledaren har kanskje lært av Sovjettida sine ideal der den sterke ubøyelige ledaren hadde hand om alt. Han treng å få erfaring at alt er av nåde, ingenting er fortjent, og han treng å få kvile i det. Som ledar er han unnværleg men som Guds born er han umisteleg. Han er sjølv ein tenar og hans oppgåve er å tene kyrkjelyden slik at dei vert sett i stand til å tene andre.

Å ta imot Himmelriket er ikkje noko menneska kan fortene. Det er nåde og må takast imot som ei gåve. Om ein har vore i teneste i mange år eller nyleg er blitt frelst inn i riket så er løna den same. Løna er å få høyra Gud til og å få vera ein tenar i hans rike. Så vil Gud syte for det som trengs til vegen. Alle kristne er like innfor Gud. Norske kristne kjenner seg ofte sikre og trygge på feil grunnlag. Vi er tilbøyelige til å tru at teoretisk kunnskap om Bibelen og dogmatikken frelsar oss. Så er vi tilfredse med dette og diskuterar for og mot homofilt liv, noko som er viktig, men vi gløymmer vår fyrste kjærleik til Jesus.

Den fyrste kjærleiken finn vi hos våre kristne brødre og systre i for eksempel Aserbajdsjan som verken kan Apostolikum eller dei ti boda (dei har ikkje Det Gamle Testamentet enno) men som på grunn av sitt kristne vitnesbyrd i beste fall vert satt på sidelinja i samfunnet, i verste fall arresterte og forfylgde.

Kap 20 vers 1 står i samanheng med 19,27 der vi les Peter sitt spørsmål: Vi som har forlatt alt ... kva skal vi gjere?

Alle kristne har i prinsippet forlatt alt, ingenting her på jorda må få hindre oss i å fylgje Herren.

Nokon har tent lenge og noken har tent i kortare tid, men hovudsaka er å tene.

I menneskeleg tankegang hadde dei fortent dagsløna som hadde arbeid frå morgonen av, men i Guds nåderike fortener den like mykje som berre har arbeid ein time. Og faktisk har ingen fortent noko som helst, då vi tener Gud ikkje for å oppnå frelsa, men i takksemnd for ho, Luk 18, 9-14

Eit ord frå bibelteksten som passar godt i

Aserbajdsjan er vers 15: «Er ditt øye ondt fordi jeg er god?», står det i Norsk Bibel -88. Det onde auge representerte i jødisk kontekst sjalusi noko som det også gjer i Aserbajdsjansk kontekst i dag. Ein er redd for at den onde krafta skal ramme ein. Den kan verte utløyst når eit menneske ser på nokre av dine næraste eller eigedelane dine med misunning.

I teksten er det nettopp misunninga som ligg til grunn for misnøya frå dei som har arbeid lenge.

Aserbajdsjan er eit urettferdig samfunn. Har ein pengar så ordnar alt seg, har ein ikkje havnar ein på botn dersom det står til makta.

Guds rike er eit anna type samfunn, her råder rettferd og likheit og det kjem ikkje an på om du er rik eller fattig på pengar og makt. Pengar og makt er ofte eit hinder for eit aktivt liv for Gud.

Når ein blir kristen blir ein eit nytt menneske. Ein gir avkall på makt, posisjon/popularitet hos mennesker og legg seg under Guds vilje med livet sitt. Alt tilhøyrer Gud. Han er den som styrer.

Etter kvart som tida går kan det likevel skje at den fyrste kjærleiken blir svekka eller borte.

Den nye kristne kan vera meir open og våken i sin beredskap enn ein som har vore kristen lenge og kanskje blitt lunken og «trygg»

Ein som er ny på vegen og er opptatt av å halde seg der, kan vera mykje betre stelt enn ein som er sjølvtrygg og meiner han veit og forstår alt.

Den kristne aserbajdsjanaren vil bli glad og positivt overraska over rettferda og nåden i teksta. Ein får lønna si fullt ut, der er ingen som skal ha sin bit først. Og alle kristne får den same lønna om dei har vore med i lang eller kort tid. Lønna har du ikkje fortent ein gong. Guds Son har tent den for deg.

I dette at Gud har rett til å gjere som han vil (jfr.v.15) ligg det eit håp for oss. Håpet er at Gud er god og elsker oss på tross av det vi presterar.

Mange er framleis ledige på torget. Dei står og heng der fram imot både den 10. og den 11. time. Mange av dei veit ikkje kva dei skal tru på, Sovjetunionen falt og dei kjenner ingen nådig Gud og langt ifrå ein nærværande Gud. Men likevel har dei eit tomrom inne i seg som Gud lengtar etter å fylle.

Og dei som har sluppe Den Heilage Ande til, må oppfordrast til teneste og det må leg-gast til rette for teneste.

Kvifor er det ingen som har kalla dei bort frå torget før.

Markene er store og arbeidarane få.

Aserbajdsjanarar flest er vant til at ein sterk sjef bestemmer kva ein skal gjere og kor tid ein skal gjere det. No er mange av bedriftene gått i oppløysning. Mange er blitt sin eigen herre med sin eiga vesle verksemd. Andre er ansatt i ein småbedrift eller i det offentlige.

I denne situasjonen er det viktig at ein arbeider for rettferd og redelighet, nokon må stikke hovudet fram slik at det kan bli rettferdige forhold for arbeidstakarane.

I dei små kristne fellesskapa må folk få god evangelieforkynnelse slik at dei ser at dei er frelst av nåde på grunn av Jesu fortene og er satt i friheit til å tene Gud i takksemd. Då vert ikkje arbeidet og tenesta eit slit ein gjer for å oppnå gunst hos Gud men noko ein gjer med glede og i takksemd over at ein allereie har ein plass i Guds rike.

ARNE BØE

Arne Boe kommer fra Eivindvik i Sogn og Fjordane. Han er teolog. Siden 2002 har han sammen med kona Ruth Ingrid vært utsending for Normisjon i området Sheki og Nich i Aserbajdsjan. Arne Boe er Normisjons hovedkontakt inn mot minoritetsgruppen udinfolket. Dette folket har en kristen identitet.

Arbeidet med å restaurere en gammel kirke er nå i full gang, den skal etter planen gjenåpnes i mai 2005. Restaureringsarbeidet finansieres av Normisjon. Arne Boe er med både i den praktiske byggeprosessen og som åndelig veileder for udinfolket. Han har også god erfaring fra arbeid med fiskeoppdrett i Norge, og er med i oppstartsfasen av fiskeoppdrettsanlegg i Sheki i Aserbajdsjan.

Såmannssøndagen

23. januar 2005

Prekentekest: Lukas 8,4–15

Jes 55,10–11; Kor 1,20–25

Første møte med teksten: «Denne lignelsen handler om oss, pastor!»

Jeg og min familie kom til Brasil for snart tre og et halvt år siden. I et samarbeid mellom NMS og den brasilianske lutherske misjonsbevegelsen «Missão Zero», er vi med på å plante en ny menighet i byen Santa Fé do Sul, nordvest i delstaten São Paulo.

Jesu mange lignelser om såing, innhøstning og plantenes vekstvilkår er umiddelbare bilder å gripe til for en menighetsplanter. Med unntak av en student på høgskolen, fantes det ikke lutheranere her da vi ankom byen sammen med et brasiliansk misjonærpar. Men mange hadde arbeidet med jorda før oss. Folkelig katolisisme blandet opp med ulike former for spiritisme preger byen. De siste årene har det vært en fremgang for evangeliske og pentekostale grupperinger. Slik har mange møtt Ordet forkynt i en eller annen form. Og likevel erfarer vi at overraskende få vet særlig mye om bibelsk kristendom. Mange har hørt, men troen har ikke fått røtter.

De siste dagene har jeg latt såmannsteksten være utgangspunkt for samtaler med forskjellige mennesker. Brasilianerne er raske til å assosiere og knytte an direkte til egen hverdag. «Det er akkurat dette som skjer på jobben om dagen», utbrøt Vanusa på bønnesamlingen. På det store supermarkedet hvor hun jobber er flere med i menigheten. Men denne dagen vil hun snakke om en kollega som er aktiv i et spiritistisenter. Kollegaen plages av tungsinn. – Når det byr seg en anledning, lar vi det falle noen ord om Jesus og menigheten vi går i, sier Vanusa. – For noen måneder siden var hun totalt avvisende. Som om ordene våre ble kvalt av fordommer. I dag hadde jeg igjen en samtale med henne, og jeg kunne se at ordene mine nådde inn på en ny måte. Nå tar hun imot. Vi må fortsette å be for henne!» For Vanusa falt det naturlig å gå inn i rollen som såkvinne. Der fikk vi den, vi som hadde tenkt at rollen var tiltenkt presten...Jeg merket meg også hennes umiddelbare tolkning om at de

ulike jordsmonn ikke trenger være forskjellige mennesker. De kan være en og samme person i ulike faser. Det var gode observasjoner i møte med teksten.

Til teksten:

Lignelsen om Såmannen gjengis av alle synoptikerne. Slik får den en sentral plass. Den blir også forbillidlig ved at Jesus her sier hvorfor han bruker lignelser og forsyner disiplene med en utlegning (v. 9–15). Mener Jesus å si at han bevisst snakker i gåter? Forstår ikke vi oftest lignelsene som genial og forbillidlig forkyndelse som selv barn kan gripe? Jesu poeng ser ut til å være sammenfallende med hovedbudskapet i lignelsen: På det konkrete plan er lignelsene forståelige og lette å huske. Men for å forstå den dypere meningen, kreves det noe mer av tilhøreren. Lytteren må aktivt oppsøke for virkelig å finne, slik disiplene nettopp gjør. At hovedpoenget ligger her, understrekes av at Lukas utelater de øvrige vekstlignelsene som Markus har med (Mark. 4,26–33) og nøyer seg med utsagn som understreker budskapet i lignelsen: «Pass derfor på hvordan dere hører!» (v.18). «Min mor og mine søsken, det er de som hører Guds ord og gjør etter det.»

I datidens Midt-Østen ble ikke hvert såkorn plantet i et hull og tildekket med jord, slik vi er vant til. Gårdbrukeren forberedte jorden først, men spredte etterpå såkornene over et stort område hvor noe kunne havne i hardtråkket jord i veikanten (v. 5), noe på område med stein dekket av et tynt jordlag (v.6), noe blant ugress (v.7) og endelig noe i god jord (v.8). Såmannen er ikke selektiv når han sprer ut såkornet. All slags jord får.

I Jesu tolkning forklarer Jesus at såkornet er Guds ord, men han lar Såmannen forbli anonym. (Se nedenfor). De ulike jordsmonn er menneskehjertter som tar i mot Guds ord på forskjellig måte. I Brasil er det på sin plass å understreke hva hjertet betydde i jødisk sammenheng. Det er ikke senter for følelseslivet som vi ofte tenker. Det viser mer generelt til den *indre personen*. Mange brasilianere er «opplevelses- og følelsesmennsker» på godt og vondt, og det preger tros livet. Vi rasjonelle nordmenn kan ha mye å lære. Likevel er det vesentlig at troen som vokser fram ved Ordets forkyndelse bygger på mer enn skiftende

følelser. I Bibelen er hjertet senter for forståelse, kunnskap, vilje og samvittighet, møtestedet mellom Gud og mennesket i positiv eller negativ forstand. Her har det religiøse livet sitt fundament og herfra vokser den etiske bevissthet fram. Det er i slike hjerter trosplanten skal få vokse.

Til prekenen:

1. Den store mengden og disiplene (v. 4 og 9) Det strømmer folk til Jesus. En stor mengde. Mange er trolig nysgjerrig sökende til Jesu budskap. Kanskje mange tenker på å slutte seg til den indre kretsen av disipler? Med lignelsen kan det virke som Jesus både inviterer og advarer på samme tid, for han kjenner sine tilhørere: – Vær bevisst på hvordan du hører! Jeg tenker at rammen rundt lignelsen og tolkningen bekrefter nettopp det Jesus vil si: Jesus sår ut sitt budskap raust og rikelig i alle slags sammenhenger og for alle slags mennesker. Samtidig er det en forskjell mellom mengden og disiplene. Den handler ikke om kunnskap og briljant tolkningsevne, men om kjennskap til og intimt samvær med Jesus. Heller ikke disiplene forstod med en gang. Men de oppsøker ham når mengden har trukket seg tilbake, og slik tas de med et skritt videre. Guds rikes hemmeligheter åpenbares for dem som aktivt lytter og oppsøker.

Tør vi å utfordre folk til å komme litt nærmere, eller er vi for redde for at det skapes A- og B-lag? Våger vi å si at stagnasjon og manglende utvikling i kristenlivet kan skyldes en overfladisk og sporadisk omgang med Guds ord og det intime fellesskapet sammen med Jesus og kristne søsken? Jeg tror at et bevisst arbeid med disippelgjoring og lederutvikling er en nøkkel til sunne og misjonerende menigheter – i Brasil og i Norge. Men det krever at noen gir tid og rom for mindre fellesskap og tett oppfølging av disipler som vil videre.

2. Såmannen (v. 5)

Det er naturlig å slutte at Jesus her snakker om seg selv som såmannen. Men hvem bruker Jesus til å så sitt budskap i dag? Tankene går fort til prester og misjonærer i heltidstjeneste. Men kanskje det at såmannen forblir anonym er en påminnelse til prestesentret

kirker om at sãmannsarbeidet er hele menighetens ansvar. De som steller med slike statistikker mener at rundt 10 % av menighetens medlemmer har evangelist-nådegaven. Har dere begynt å identifisere dem og ta dem i bruk? I tillegg er det trolig flere som har potensiale til å lede grupper hvor Ordet blir delt i en hjemlig atmosfære med samtale og fokus på relasjonsbygging. Har de fått utfordringen?

3. Søkornet (v. 11)

Søkornet er Guds ord, sier Jesus. Det er det samme Guds ord som Hebreerbrevsforfatteren kaller «levende og virkekraftig... Det trenger gjennom...» (Hebr. 4,12) Våger vi som forvalter dette Ordet å ha tillit til den iboende virkekräften, selv om vi ikke alltid ser imponerende resultater? I det religiøse mangfoldet som Brasil byr på, er Den Evangeliske Kirke av Luthersk Bekjennelse (IECLB) bærer av en stolt tradisjon som en «Ordets kirke». Det er noe sterkt i den evangeliske teologis vektlegging av Ordet som nådemiddel i forkynnelse og misjonspraksis. Mange av oss som steller med menighetsplanting henter i dag mye hjelp og inspirasjon fra nyere kirkevekttenkning om effektive strategier for å skape sunne og voksende menigheter. Kanskje er denne lignelsen et mildt korrektiv til oss. Vi må ikke henfalle til en lovisk-aktivistisk misjonsmetodikk som utmatt. Klart vi trenger å analysere jordsmonnet og vurdere ulike virkemidler. Men såingsarbeidet må ikke fokusere mer på sãmannen enn på sækornet. For nådemiddelet er Guds ord.

Den som besøker Brasil merker fort at det her er et stort marked for all slags religiøsitet. Det kan blende oss litt når vi kommer fra en vestlig bakgrunn, selv om den samme utviklingen har inntatt Europa. Problemet i Brasil er ikke at folk mangler en tro. Det er snarere at de tror på så alt for mye. Det er så mange slags sækorn, og ikke alt kan identifiseres med Guds ord. Lignelsen minner oss om at det slett ikke er likegyldig hva som blir sådd. Det er ikke likegyldig hvilken plante som vokser fram og hvilke frukter den bærer.

4. De ulike jordsmonn – Hvert menneskehjerte en misjonsmark! (v. 5–8 og 12–15)

Da jeg nylig leste lignelsen sammen med en brasiliansk kollega, utbrøt han: – Vi har pleid å tenke at misjonærer er de som reiser langt bort, og misjonsmarkene er unådde folk og nasjoner. Men denne lignelsen sier meg at hvert menneskehjerte på hvert et sted er en liten misjonsmark. Ingen er like. De mottar budskapet forskjellig og krever en misjonsinnsats hver på sin måte, sa han. I Misjonsselskapet har vi nærmest sluttet å bruke ordet «misjonsmark». Uttrykket har lett for å assosieres med gamle forestillinger om Vestens overlegenhet i misjonssammenheng. Men kollegaen min ga uttrykket en ny dimensjon. For ham var det viktig å understreke det enkelte mennesket i mengden. Nordmenn er heller ingen homogen folkegruppe lenger. Det er et stadig større religiøst mangfold. Misjonen har kommet hjem. Og kanskje kan vi tenke at også hvert norske menneskehjerte er en liten misjonsmark med sitt særpreg og sine forutsetninger.

5. Så kommer djevelen og tar ordet bort (v. 5 og v. 12)

Det første jordsmonnet handler om hva som kan skje med et lukket hjerte. Brasilianere ser ikke rart på deg når djevelen kommer på tale. Han er nok oftere framme i forkynnelsen enn i Norge. Mange mener at de flere ganger har kunnet identifisere ham i ulike situasjoner. Jeg møter nok fortsatt med en sunn skepsis. Noen ganger kan jeg oppleve at talen om djevelen blir en form for ansvarsfraskrivelse når noe har gått galt. Samtidig har jeg erfart på kroppen at det finnes en motstander som ikke ønsker at Guds rike skal vokse og bære frukt i form av forvandlede mennesker og samfunn. Og jeg tror ikke han er mindre aktiv der han ikke omtales. Jeg leter etter måter å snakke om dette på her og i Norge, ikke for å skremme, men for å bevisstgjøre. Sammen med brasilianere har jeg også lært mer om viktigheten av forbønn for mennesker og situasjoner. Noen har en utholdenhet i bønnearbeidet som gjør sterkt inntrykk. Vi er også kjent med at enkeltmennesker i byen møtes for det motsatte formål: Å motarbeide kristne menigheters

innflytelse på samfunnslivet og på enkeltmennesker. Når var forresten siste gang du forkynnte eller hørte forkynnelse om Guds fulle rustning i Efes. 6?

6. Glade, men rotløse (v. 6 og v. 13)

Det andre jordsmonnet handler om det *overfladiske hjerte*. Mange gamle og nyere evangeliske kirkesamfunn i Brasil har opplevd store vekkelser de senere år. Fremgangen har vakt oppsikt verden over. Det snakkes nå om at det er 25 millioner evangeliske blant de rundt 170 millioner innbyggerne. Samtidig er den raskest voksende «menigheten» de «uten kirketilhørighet». Svært mange av disse har allereide vært innom en eller flere evangeliske kirker. Her i Santa Fé do Sul er det et alvorlig problem at misfornøyde nyfrelste stadig gir seg på leting etter en ny menighet. De slår ikke rot noe sted. Det er interessant at bare i dette tilfellet snakker Jesus om at ordet ble tatt i mot med glede. Kanskje er det noe vi ofte observerer som den første eufori. Vi ser at for at et menneske skal bli rotfestet i Kristus, er det viktig at det får et møte med Jesus og Guds ord, men også et møte med seg selv. På overflaten kan mye se så lykkelig ut, men Ordet har kanskje ikke fått lov til å trenge inn der det kan gjøre vondt. Fordi dette er et så vanlig fenomen, forsøker vi å se på omvendelsen mer som en prosess enn som en hendelse. Det tar tid. Gjennom undervisning og samtaler forsøker vi å bygge en beredskap for at det første nederlaget eller skuffelsen i møte med seg selv eller andre ikke kommer som en overraskelse, at ikke fallet trenger bli så stort og at ikke flukten blir den enkleste utveien. Vi merker en tendens til større nøkternhet blant evangeliske ledere som tidligere la sterk vekt på antall frelste. Det er kanskje først når vi ser at evangeliet virkelig forvandler mennesker og lokalsamfunn innenfra at vi kan snakke så mye om resultater.

7. Kvalt av bekymringer og rikdom (v. 7 og v. 14)

Det tredje jordsmonnet er det *distraherte hjerte*. Alex er frivillig medarbeider/ teltmaker i en luthersk nabomenighet, og frukt av misjonsarbeidet der. Han nikker gjenkjennende når vi kommer til det tredje jordsmonnet i lesning-

en. – Det minner om en hos oss. Det er over 10 år siden han kom med i kirka, men han er stadig på og av. Mannen kommer fra en familie som har det bra materielt sett. Når det har vært vanskelig, har han vært vant til at foreldrene har ordnet opp for ham. Men i flere år etter at han ble voksen er det som om første og beste problem bringer han tilbake til nullpunktet. Det siste året fikk han seg et godt arbeid, og håpet å tjene bra. Så ble han deprimer da han innså at det ville ta lenger tid. Han kommer ikke i kirka lenger, sier Alex. – Det er rart å tenke på, fortsetter han. – For det var faktisk han som hjalp meg i kontakt med kirka i begynnelsen. Vi fulgte hverandre. Underlig at vi har hatt en så forskjellig utvikling senere. Jeg tror han er for opptatt av materielle ting, slår Alex fast.

8. Den gode jorda (v. 8 og v. 15) og prekenens tyngdepunkt

Det fjerde jordsmonnet representerer det motagelige hjertet som «hører», «tar vare på» og «holder ut». Jakob sier: «Ta villig imot det ord som er plantet i dere, og som har makt til å frelse deres sjeler» (Jak. 1,21b)

I prekenen er det mulig å legge vekt på at Jesus oppmuntrer disiplene og andre til å holde fram med å så evangeliet med raushet og tålmodighet over alt, selv om resultatene i første omgang kan utebli. Kanskje er dette nettopp et viktig anliggende på en gudstjeneste som setter misjon i fokus. At det vil bli motstand og tilbakefall hører med i en realistisk misjons- og menighetshverdag.

Samtidig mener jeg tekstens tyngdepunkt ligger på lytterens ansvar for å ta i mot og praktisere Ordet som blir forkynt. «Pass derfor på hvordan dere hører!» (v. 18a.) Kanskje kan denne søndagen brukes til å utfordre litt ekstra? Våg i så fall gjerne å være konkret: Hva med en felles bibelkampanje i menigheten knyttet opp mot en bibelleseplan? Kan det innbys til disippelgrupper for tilhørere som ønsker å trenge dypere inn i Guds ord og som lengter etter at Bibelen skal få større relevans i hverdagen? Kan et menighetslem inviteres til å gi praktiske tips om hvordan en kan få regelmessighet på bibellesing og bønneliv? Eller hva med et seminar om hvordan «holde stand mot djevelens lumske angrep»?...

VIDAR M. BAKKE

Vidar Bakke er misjonsprest og representant for Det Norske Misjonsselskap (NMS) i Brasil. Her arbeider han og kona Eli i byen Santa Fé do Sul («Hel- lig tro i sør»). I samarbeid med den brasilianske Missão Zero (Nullmisjonen) startet NMS hosten 2001 et nytt menighetsplantingsprosjekt i denne byen. Missão Zero er en ung misjonsbevegelse innen den lutherske kirken i Brasil (IECLB) som startet for 15 år siden med hensikt om å plante nye menigheter i Brasil. Ekteparet arbeider sammen med det brasilianske misjonærpåret Edla og Hilton Henn. I april 2004 bestod den nyplantede menig- heten av nærmere 30 aktive voksne og rundt 10 barn. Arbeidet er sentrert rundt gudstjenester, smågruppevirksomhet med vekt på opplæring av ledere og husbesok/evangelisering. Det er også en visjon for menigheten å kunne være en tydelig aktør i lokalsamfunnet, bl.a. gjennom sosialt arbeid. Du kan lese mer om dette på www.santafe.nu.

Det Norske Misjonsselskap NMS samarbeider med kirker i 13 land på fire kontinenter og har ca 150 misjonærer (inkl. misjonærer i norgestjeneste) i arbeid til enhver tid. I de fleste av disse landene har livskraftige kristne kirker vokst frem som et resultat av arbeidet. Andre steder er oppdraget nylig påbegynt, og en viktig målsetning er å eta- blere lokale, uavhengige kirker. Ønsker du å vite mer om NMS sitt arbeid? Besøk vår web-side: www.nms.no.

Kristi forklaringsdag

30. januar 2005

Prekatekst: Åp 1,9–18

2 Mos 34,27–35; Matt 17,1–9

1. Første møte med teksten

Min første reaksjon var at dette er ein vanske- leg tekst å lage ei heil preike på. Det var så lite som slo meg med det same, men så får tek-

sten ligge der i bakhovudet og tankar sakte vekse fram. Tenk å få sjå Jesus i sin herleg- dom, slik som Johannes fekk! Det må vere noko av det største eit menneske kan oppleve. Likevel verkar skildringa av Jesus litt fjern, som om det ikkje er den same Jesus som me møter i evangelia.

Kathmandu, der eg no bur, har vore kjent for å ha fleire gudar enn menneske. Om det stemmer framleis, veit eg ikkje, men det er i alle fall gudebilete og –figurar over alt i denne byen. Det hender eg i møte med alle desse «gudane» av og til føler meg litt fattig på noko å vise til når eg som kristen har Ordet og Anden og ikkje noko meir handfast og kon- kret. Då er det godt å lese skildringa av den levande Menneksonen som overgår alt det menneske er i stand til å lage.

2. Til teksten.

Eg har funne følgjande hovudpunkt i teksten:

- v9: Johannes presenterer seg, han er ein av dei, han har del i trengsla
 v10: «På Herrens dag» Openberinga skjær når Gud vil
 v12–16: Skildring av Menneksonen
 v17a: Johannes sin reaksjon på det han ser
 v.17b–18: Menneksonen presenterer seg.

3: Til Preika

Gud som openberr seg for vanlege menneske. Johannes startar med å seie til sine lesarar at han er ein bror som har del med dei i trengsla og vona. Han er ikkje ein som står over dei, eller som er spart for å lide for Jesu skuld. Det var for han, ein vanleg mann, at Jesus openberra seg. Det er ikkje sjølsagt i Nepal. Trass i at samfunnet er i endring på dette området også, står kastesystemet fram- leis sterkt. Mange stader gjer enno høgkas- tane, Braminane, det dei kan for å halde på sine religiøse og sosiale privilegia, og dei frå lågare kastar kan berre drøyme om å få same moglegheiter til å dyrke gudane (og dermed sikre seg godt utgangspunkt for neste liv). Vår Gud er ein Gud som ikkje gjer skil på folk, og som kan openberre seg for alle menneske. Mange av dei som er komne til tru i Nepal er frå dei lågare kastane. Noko av det dei opplever som det største er å få vere rekna med på lik linje med alle dei andre. Gud ser ikkje noko

mindre i dei enn i prestane eller utlendingane. «Når eg kjem inn i kyrkja, gløymmer eg at eg vert rekna for ingenting», skal ein ha sagt.

Openberringa skjer når og slik Gud vil. Gud kan overraske. Gud er ein ordens Gud, ja visst, men han gjer si gjerning på sin dag, i sin time. Ingen kan frammane hans openberring eller forutsei hans atterkomme. I hinduismen er alt bestemt av stjernene. Giftarmål, festivalar, endå til dei mest gunstige tidene for å tilbe gudane er bestemt i horoskopet. Deira gudar kan nok vere lunefulle, men dei er underlagt mange av dei same begrensningar som oss menneske.

Det overveldande møtet med Menneskesonen. Det er eit storslått syn Johannes får sjå.. Det er lett å ty til klisjear når ein skal beskrive korleis det må vere å få sjå Jesus i sin herlegdom. Likevel er det ikkje mykje som minner om søndagsskulebiletta av Jesus: Augo som logande eld, og tvegga sverd or munnen (det siste gjev assosiasjonar til Hebr 4,12) framstår meir skremmande enn trøystande. Likevel er det godt å vite, særleg i møte med det vonde, at den milde Jesus også er ein mektig og kraftig Gud. Det vert mildt sagt stort å ei gong stå framfor trona og sjå Jesus ansikt til ansikt. Det å få sjå Guds stordom er noko som overgår alt det me kan fatte, sjølv for ein som bur i Kathmandu og dagleg kan sjå noko av dei finaste gudebiletta menneska har laga.

Jesus er den levande Gud. I Nepal kan ikkje utanlandske misjonærar ha sitt daglege virke i evangelisering eller kyrkjebyggjande arbeid. Som Tibetmisjonen sin utsending arbeider eg til dagleg i eit lite ingeniørfirma, der eg skal vere med å overføre ingeniørkompetanse ved å arbeide saman med nepalske kollegaer. Ein slik arbeidssituasjon gjev også mange fine høve til samtalar. Særleg i lunchen vår blir både det eine og det andre diskutert. Så for nokre månader sidan kom me i samtale om hinduismen sine mange gudar. I følgje min kollega, som er bramin og tek trua si svært alvorleg, er det meir enn 330 millionar gudar i hinduismen. Etter å han nemnt dette, og understreka kor fint det er at alle kan finne ein hindu-gud som passar for seg, spurde han

meg litt spydig «Ja, og kor mange gudar har de i kristendommen, sa du?» «Me har berre ein», sa eg, «men han er til gjengjeld levande».

Me kan nok ikkje matche hinduismen når det gjeld talet på gudar å tru på, og når det gjeld fargerike forteljingar om kva desse gudane føretek seg. Me kan kanskje heller ikkje matche buddhismen sin appell til rastause og rotlause moderne menneske som søker ein veg til indre opplysning og fredeleg sameksistens med omverda. Men ikkje ein av hindu-gudane kan seie: «Eg var død, men sjå, eg lever i all æve». I Godavri, nokre kilometer sør for Kathmandu har nokon bygd ein svær og flott buddha-statue oppe i dalsida. Den er dekkja med gull og er synleg på lang avstand. Nokre menneske hevdar dei kjenner ein slags indre fred når dei står framfor denne statuen. Den flotte buddhafiguren vil likevel aldri bøye seg ned, legge handa på oss og seie: «Ver ikkje redd! Eg er den fyrste og den siste og den levande»

Jesus er den levande Gud! Når menneske får augo opp for det vert alt forandra. Den store jødiske filosofen Martin Buber har sagt at «Alt prat om Gud er eit hinder for eit møte med Gud» Me skal ikkje berre gjere Gud og kristenlivet til ein teori, men har eit kall til å leve levande liv nær menneske og leie dei fram til eit MØTE med den levande Gud.

Vår reaksjon på møtet med Gud. Johannes fall ned for føtene til Jesus då han skjøna at det var han som openberra seg. I vesten der me lever i ei tid då ingen ting er heilag og ingenting er tabu lenger, står vi i fare for å alminneleggjere Gud for mykje? I Nepal tek folk det heilage på alvor. Unge som eldre viser respekt for det som er heilag, og tek på alvor høgtidsdagar og ofringar. Eg vert ofte audmjuk når eg ser kor mykje flid og iver menneska legg ned i gudsdyrking her. Det gjeld ikkje berre hinduar og buddhistar, men også kristne. Som ein ven av meg sa det: «Når eg gjorde daglege ofringar til hindugudane då eg var hindu, kor mykje meir skal eg ikkje då vilje gjere no når eg tilber den levande Gud» Kanskje vi har noko å lære av våre brødre og søstre i Nepal når det gjeld det å ta kristenlivet og Guds heilagdom på alvor?

4: Til gudstenesta

I nepalske gudstenester er det alltid mykje lovsong., kanskje blir over halve gudstenesta brukt til lovsong og bøn. Bruk tid denne søndagen til å lovsynge og tilbe den heilage og store Gud.

Eit anna flott særtrekk med mange av kyrkjene i Nepal er at dei er flinke til å utfordre unge til å delta, gjerne ofte til å lede forbøn. Her har mange norske statskyrkjelydar mykje å lære! Kanskje denne søndagen er ein dag då ein ungdom i di kyrkje skal få utfordringa til å lede forbøn for kristne i andre land?

KJARTAN GULLBRÅ

Adresse: United Mission to Nepal, GPO Box 126, Kathmandu, NEPAL
E-post: kjagull@wlink.com.np
Web-side: <http://home.no.net/kjagull>

Kjartan Gullbrå (f.1969) er sammen med sin familie utsendinger for Den norske Tibetmisjon i Nepal. Han er utdannet sivilingeniør fra NTH og jobber nå i et vannkraftrelaterte konsulentfirma i Kathmandu. Før han og kona, Elisabeth reiste til Nepal var de begge engasjert i arbeidet i menigheten i Vaksdal og da spesielt i ungdomsarbeidet. Kjartan har også vært engasjert i Samemisjonen.

Tibetmisjonen arbeider i Nepal og Sentralasia. Misjonærene er engasjert i landsbyutvikling, ingeniørarbeid innen vannkraft og industri, undervisning, helsearbeid og administrasjon. I Nepal driver Tibetmisjonen sitt arbeid hovedsakelig gjennom den internasjonale tverrkirkelige samarbeidsorganet United Mission to Nepal. I Nepal utgjør de kristne ca 2-3 % av den totale befolkningen på 22 millioner. Hinduisme er den offisielle statsreligion. Det er forbud mot å skifte religion.

FRA BISPEDØMMERÅDENE OG KIRKEDEPARTEMENTET

SØKERE TIL LEDIGE STILLINGER

Borg bispedømme

Stiftsdirektør ved Borg bispedømme

Divisjonsdirektør Liv Løberg, f. 28.05.49, Vestby
Fung. stiftsdirektør Per Johan Bjerkeli, f. 28.12.57, Engelsviken

Bistandskonsulent Johan E. Grimstad, f.

23.11.64, Råde

Rådgiver Per-Arne Mehren, f. 29.05.46, Tertnes

Daglig leder/Kirkeverge Olav Råmunddal, f. 03.03.46, Nesoddtangen

En søker ønsker ikke sitt navn offentliggjort.

LEDIGE STILLINGER

Oslo bispedømme

Døvekapellan i døveprostitet, Døves menighet i Oslo og Det Østenfjeldske distrikt i Oslo bispedømme

Det døvekirkelige arbeid er organisert som et eget landsdekkende prosti under Oslo bispedømmeråd / Oslo biskop.

Det Østenfjeldske distrikt omfatter Oslo, Tunsberg, Borg og Hamar bispedømmer, samt telemarksdelen av Agder og Telemark bispedømme. Distriktet dekker over halvparten av alle døve i landet; over 2000 døve.

Det Østenfjeldske døvedistrikt betjenes av døveprest, døvekapellan, prostiprest med ca.

halv stilling knyttet til Oslo, døvekateket og døvediakon.

I Oslo er det kirke fra 1974 med gode og vel utstyrte kontorer for ansatte samt gudstjeneste- og forsamlingslokaler. Døvemenigheten i Oslo har eget menighetsråd.

Utover felles tjeneste i Oslo deler døveprest og kapellan ansvaret for den kirkelige betjening av døve på det øvrige Østlandet.

I døvekirken i Oslo har Døvekirkenes fellesråd arbeidsgiveransvar for daglig leder, kirke-tjener (deltid), organist (deltid) og danser (deltid). Menigheten har ansatt barne- ungdoms- og poesimedarbeider og administrasjonskon-sulent (30%).

Det er etablert et godt samarbeid i Oslo med Skådalen kompetansesenter for hørsels-hemmede, Vetland skole, to barnehager og Sandaker videregående skole for hørselshemmede. På Østlandet for øvrig er det Nedre Gausen kompetansesenter i Holmestrand og hørselklassene/skolene i Porsgrunn, Sem, Gjøvik og i Fredrikstad.

Prestetjenesten har hovedfokus på gudstje-nestearbeidet både i døvekirken i Oslo og ellers i distriktet. Det arbeides med liturgi-ens språk, det visuelle uttrykk, tegnspråkpoesi og døv deltagelse. Gudstjenesten forberedes på ukentlig gudstjenesteverksted sammen med ansatte og frivillige.

Tjenesteoppgaver deles mellom prestene. Tjenesteur praktiseres. Døvekapellanen deler hovedansvaret for konfirmantundervis-ningen, barne-, ungdoms- og unge-voksnear-beidet med døvekateketen.

Det legges opp til besøk av døve og samar-beid med og jevnlig besøk i døveforeningene. Det må påregnes en del reisevirksomhet. Godtgjørelse gis etter Statens satser.

Det benyttes tegnspråk i tjenesten og det vil bli gitt nødvendig opplæring.

Det er ikke knyttet tjenestebolig til stillingen.

Døveprestene er en gruppe spesialprester innen Den norske kirke. De har et nært og godt kollegialt og faglig samarbeid og treffes flere ganger hvert år. Jevnlig arrangeres det også nordiske og internasjonale samlinger.

Stillingen lønnes som 1464 Spesialprest i lønsspennet l.tr. 50–62. Pensjonsinnskudd i Statens pensjonskasse. Godtgjørelse etter gjel-dende satser.

For nærmere opplysninger kan døveprest Roar Bredvei tlf 23 33 43 24/mobil 90 85 82 12 eller døveprost Terje Johnsen tlf 23 33 43 43/mobil 92 83 13 58.

Søknad med CV, referanser og godkjent kopi av vitnemål og attester må være Oslo bispedømmeråd, Postboks 9307 Grønland, 0135 Oslo i hende innen 24. januar 2005.

Oslo bispedømme

Kapellan i Østre Aker prosti med Fossum sokn som tjenestested i Oslo bispedømme

Fossum prestegjeld ligger nordøst i Oslo, øverst i Groruddalen, i Stovner bydel. Bebyggelsen består av terrasseblokker, blokker og rekkehus i naturnære omgivelser. Menigheten stilles like-vel overfor storbyens utfordringer. Innbyggetal-let er ca. 13 000, og folketallet vokser mest blant de yngste og de eldste. Omtrent 30% av befol-lingen har flerkulturell bakgrunn, noe som gir menigheten spesielle utfordringer og mulighe-ter i forhold til kontakt og samarbeid på tvers av kulturelle og religiøse forskjeller.

Fossum kirke er en arbeidskirke (1976) og ligger sentralt ved Stovner senter og T-bane-stasjon. Fossum kirke er eneste prekensted. Her avholdes gudstjenester på søn- og hellig-dager og middagsbønn med orgelmusikk hver tirsdag formiddag. Menigheten legger stor vekt på gudstjenestearbeid, og har en god vari-asjon i form og tidspunkt for gudstjenestene. I samarbeid med bydelen arrangeres det også gudstjenester ute på bydelsdager og på Stov-ner senter i adventstiden.

Barne- og ungdomsarbeidet har vært i en etablerings- og vekstperiode de siste par årene. Menigheten har ansatt ungdomsarbeider i 20 % som har en særlig kontakt med ungdomsklubben og deltar i lederopplæring-en. Konfirmantarbeidet er det viktigste satsingsområdet innenfor ungdomsarbeidet. Konfirmantallet ligger på ca 40.

Menigheten har Trilletteff for småbarnsfor-eldre. Fossum menighet er med i et treårig forsøksprosjekt i regi av IKO: «Dåpsopplæring rett hjem» Målgruppen for prosjektet er forel-dre som kommer til Trilletteffene.

Det er også et betydelig barne- og ung-

domsarbeid i regi av frivillige organisasjoner i menigheten. KFUK/M har et utstrakt speiderarbeid, og Norsk Luthersk Misjonssamband driver en barneklubb på Vestli.

Innenfor det diakonale feltet drives sorggrupper, hyggetreff, samt «Kirkens Bord» på Stovner senter. Menigheten er også medeier i Stovner Frivillighetssentral. Menigheten satser også kulturelt på konserter og kunstutstillinger i forbindelser med høytidene.

Fossum menighet betjenes av sokneprest, to kapellaner, menighetsforvalter, kirketjener (80 %) , kantor (ca 60 %) og ungdomsarbeider (20 %).

Innenfor menighetens grenser ligger det tre barne- og ungdomsskoler, en videregående skole og 11 barnehager. Kontakten med skoler, barnehager og Stovner sykehjem fordeles mellom prestene. Gudstjenester (39 dåp i 2003) og gravferder (106 i 2003) fordeles ved tjenesteuker.

Kapellanens hovedansvarsområde vil være barne- og ungdomsarbeid. Dette er også et av menighetens strategiske satsingsområder. Han/hun vil få et hovedansvar for konfirmantarbeidet.

Kvalifikasjonskrav: Kompetanse og erfaring fra stillingens ansvarsområder og arbeidsoppgaver. Fleksibilitet, selvstendighet og evne til samarbeid.

Målformen i kirke og skole er bokmål.

Til stillingen hører tjenestebolig (118 kvm) i terrasseleilighet, med adresse Fossumberget 36. Den består bl.a. av stue, kjøkken og tre soverom. Biloppstillingsplass under tak.

I tråd med nye tjenesteordninger må kapellanen påregne å bli tillagt ansvar og oppgaver også i tjenestedistriktet.

Stillingen lønnes som kapellan, stillingskode 0922, lønsspenn l.tr. 43-58. Pensjonsinnskudd. Godtgjørelser etter gjeldene satser.

I sokn med flere prester har Oslo bispedømmeråd lagt vekt på representasjon av begge kjønn i prestekollegiet.

Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til soknepresten i Fossum, tlf. 22 79 00 80.

Søknad med CV, referanser og kopi av vitnemål og attester må være Oslo bispedømmeråd, Postboks 9307 Grønland, 0135 Oslo i hende innen 24. januar 2005.

Borg bispedømme

Kapellan i Vestby prestegjeld under Follo prosti i Borg bispedømme

Vestby prestegjeld er identisk med Vestby kommune, og ligger helt sør i Akershus fylke, med en strandlinje på ca.20 km. langs Oslofjorden. Flateinnholdet er på 133 kvkm, innbyggertallet ligger i dag på ca.12700. Vestby er i hovedsak en pendlerkommune, der mange av innbyggerne har sitt arbeid i retning Oslo eller Moss. De senere årene er det etablert flere nybyggerfelt i kommunen, noe som har ført til et stort antall barn og unge, og store utfordringer, spesielt på ungdomssektoren.

Bosetningen er konsentrert om Vestby i nord, og Son i sør, men kommunen har også flere innslag av bygdemiljøer og små tettsteder. Den lange strandlinjen medfører en god del tilstrømning på sommerstid, og friluftsliv og rekreasjon er mye knyttet til sjøen.

Prestegjeldet har 4 sogn. Medlemstall i DNK er fordelt slik: Vestby sogn i nord, (5070), Sånar i sør, (4975), Garder i øst, (434), og Hvitsten mot Oslofjorden (358). Det er 4 kirker og 1 gravkapell. Det er kirkegårder ved alle kirkestedene bortsett fra Hvitsten kirke, hvor det planlegges en urnegravlund som skal være klar i nærmeste fremtid. Fra Vestby kirke, som er hovedkirke, er det 10 km til Sånar kirke, 15 km til Strømbråten gravkapell, 7 km til Garder kirke, og 7 km til Hvitsten kirke.

For tiden betjenes prestegjeldet av sogneprest, 2 kapellaner, 2 organister, menighetssekretær, 3 kirketjenere og kirkegårdsarbeidere. Klockertjenesten utføres på dugnad i menighetene. Det er sekretær i 70 % stilling på kirkekontoret.

Det er felles kirkevergefunksjon for alle kirker og kirkegårder, samt full saksbehandlingsstilling.

Nær inntil Vestby kirke er det bygget menighetshus. I Sånar menighet har vi, i påvente av en planlagt flerbrukskirke, skaffet et foreløpig menighetssenter. Begge disse bygningene gir rom for ulike menighetsaktiviteter.

Det er felles menighetsblad for alle menighetene. Det kommer ut 4 ganger årlig. Arbeidet med dette utføres av frivillige medarbeidere.

Kirkekontoret ligger sentralt til i Vestby sentrum.

Prestene har rullerende tjeneste- og vaktutøring, og fordeler gudstjenester og kirkelige handlinger mellom seg. Overordnet arbeidsfordelingsplan mellom prestene i prestegjeldet utarbeides ved nærmere avtale mellom kollegene og prostene.

Siste års statistikk viste 79 konfirmanter, 127 dåp, 68 begravelser og 33 vigslar. Prestene har også fordelt seg imellom andakter ved Vestby sykehjem, Vestby treffsenter og Son eldresenter.

I kommunen er det 7 barneskoler, 2 ungdomsskoler, 1 videregående skole og en folkehøgskole. Et kirke-skolesamarbeid som fungerer rimelig godt er fordelt mellom prestene, organister og menighetssekretær.

Vi søker en person med interesse for arbeid med barn, ungdom og konfirmanter. Gode samarbeidsevner samt evne til å kommunisere med barn og ungdom vektlegges.

Bolig i Son vil bli stillet til disposisjon om det er ønsket.

Den ligger på store Brevik; et boligfelt sør i Sønsonrådet, som igjen er en del av Såner menighet. Den er en enebolig i rekke, bygget i 1977, bruttoflate 111 kvm, boareal 90 kvm. Boligen har stue, 30 kvm, kjøkken og 3 soverom. Bad og WC er adskilt.

All kjøring i tjenesten dekkes etter offentlig regulativ ved overlevering av reiseregning.

Bokmål brukes i kirke og skole.

Borg bispedømme har et godt etablert veiledningsapparat.

Stillingen lyses ut i stillingskode 0922 i lønsspenn 45-56.

Til lønnen kommer særlige regulativmessige godtgjøringer. Skyssgodtgjørelse etter gjeldende regler.

Tilsetning skjer i henhold til gjeldende regelverk. Det tas forbehold om endringer i tjenesten som følge av tjenesteordning for menighetsprester.

Nærmere opplysninger fås på Borg bispedømmekontor, tlf. 69 30 79 00 eller på Vestby menighetskontor, tlf. 64 98 00 70.

Søknad med CV, vitnemål, referanser og attester, må være Borg bispedømmeråd, Postboks 403, 1601 Fredrikstad i hende innen 04.02. 2005.

Hamar bispedømme

Bispedømmekontoret er felles sekretariat for Hamar biskop og Hamar bispedømmeråd. Sekretariatet ledes av stiftsdirektør og består av 13 personer. Det er ca 130 prestestillinger i bispedømmet.

Hamar Bispedømmeråd søker PERSONALSJEF

Vi har ledig fast stilling som personalsjef med hovdearbeidsoppgave å ivareta personal- og arbeidsgiveransvaret på vegne av biskop og bispedømmeråd. Viktige arbeidsområder vil være organisasjons- og stabsutvikling, helhetlig personalpolitikk, HMS, kompetanseutvikling, samt ordinær saksbehandling og utredningsarbeid.

Vi søker en person med høyere utdanning, relevant personalfaglig kompetanse og gjerne erfaring fra kirkelig virksomhet. Det vil bli lagt vekt på evne til samarbeid, å arbeide selvstendig og strukturelt, samt personlig egnethet og ønske om å være med å utvikle folkekirken i Hamar.

Stillingen tilhører personal- og økonomiavdelingen. Den som tilsettes, må være medlem av Den norske kirke. Søkere må opplyse om de behersker begge målformer.

Tilsetningen skjer på de vilkår og etter de avtaler som gjelder for statlige arbeidstakere, og med avlønning i kode 1055 personalsjef, l.tr 41-59. Innskudd i Statens pensjonskasse.

Nærmere opplysninger fås ved henvendelse til stiftsdirektør Birkeland eller personalrådgiver Solveig Seem på tlf 62 55 03 50.

Søknad med CV, attester og kopi av vitnemål sendes Hamar bispedømmeråd, postboks 172, 2302 Hamar eller hamar.bdr@kirken.no innen 14. januar 2005. Se også Norsk Lysingsblad 8.12.04.

Bjørgvin bispedømme

*Bjørgvin bispedømme sin visjon er å gjøre Kristus kjent, trodd, elsket og etterfulgt
Sokneprest i Laksevåg prosti, med særskilt arbeidsområde/tjenestested i Olsvik sokn i Bjørgvin bispedømme*

Olsvik sokn ligger ca. 10 km vest for bykjernen i Bergen. Folketallet er ca. 12.000, hvorav ca. 10.000 tilhører DNK. Avstandene i prestegjeldet er små. Bydelen har variert bebyggelse, noen områder med nyere blokk- og rekkehus, andre med nyere og eldre eneboliger. Olsvik er en «ung» bydel med mange innflyttere og et ikke ubetydelig innslag av fremmedkulturelle. Bydelen er ennå ikke fullt utbygd, og folketallet er økende.

Olsvik kirke er en arbeidskirke fra 1990. Den har fine menighetslokaler med gode muligheter for ulike aktiviteter. Kontorene ligger i et eget bygg like ved kirken.

I Olsvik var det 151 døpte, 7 vielser, 60 forordnede gudstjenester og 63 begravelser i 2003.

I soknet er det en barneskole og 2 kombinerte skoler for 1. til 10. klasse. Det er vedtatt å bygge en videregående skole på nabolommen til kirken. Det er godt samarbeid mellom skolene og kirken. Her er også mange barnehager og flere bokollektiver for psykisk utviklingshemmede, samt et bokollektiv for eldre.

Menigheten har mange aktiviteter tilpasset ulike aldersgrupper: Åpen barnehage, søndags-skole, flere kor for barn, TenSing, KFUK/Mspeidere, ungdomsklubb, formiddagstreff for eldre og bibelgrupper. Menigheten har i år ca. 130 konfirmanter som velger mellom vanlig undervisning, TenSing, idrettsgrupper og diakonigrupper.

Olsvik sokn betjenes av sokneprest, kapellan, kateket, kantor, daglig leder og kirketjener, alle i full stilling. I tillegg kommer mange frivillige innen forskjellige arbeidsgrener og utvalg.

Soknepresten setter opp arbeidsplaner for de to prestene med tjenesteuker, gudstjenester og kirkelige handlinger. Kapellane og kateketen har særlig ansvar for konfirmant- og ungdomsarbeidet. Soknepresten sitter i menighetsrådet og har et særlig ansvar for diakonalt arbeid.

Olsvik menighet har vedtatt de visjoner vi

ønsker å arbeide etter. I tråd med visjonen om å gjøre Kristus kjent, trodd, elsket og etterfulgt, har Olsvik valgt særlig å satse på arbeid blant barn og unge. I samarbeid med skoler, lag og foreninger i lokalmiljøet, vil menighetsrådet styrke barne- og ungdomsarbeidet i lokalmiljøet. Menighetsrådet ønsker å gå aktivt inn på den nye trosopplæringsreformen, styrke det diakonale arbeidet i menigheten og legge til rette for åndelig rettleiding og fordykning for både unge og eldre. Menighetsrådet har laget en diakoniplan for å kunne arbeide strategisk med de diakonale utfordringene i lokalsamfunnet.

Bjørgvin bispedømmeråd søker en sokneprest som sørger for den nødvendige samordningen mellom prestedtjenesten og menighetsrådets virksomhet og som bidrar til strategisk og åndelig ledelse i menigheten. Menighetsrådet ønsker en sokneprest som har gode kommunikasjons- og samarbeidsevner og som ser viktigheten av å synliggjøre Olsvik kirke i bydelen. Det er viktig at soknepresten kan se de ulike aktivitetene i menigheten som en helhet, og at hun/han kan inspirere de som står i det frivillige arbeidet.

Soknepresten har hele prostiet som tjenestedistrikt. Minimum 80 % av stillingen er i tjenestestedet som er fastsatt til Olsvik sokn. Tjenesten i prostiet skjer etter avtale med prostene.

Laksevåg prosti ligger vest for Bergen sentrum og utgjør prestegjeldene Laksevåg, Loddefjord, Olsvik, Fyllingsdalen og Sælen. Til sammen bor det ca. 51.000 mennesker i prostiet og 46.148 av disse er kirkemedlemmer. Alle de 5 prestegjeldene har en kirke hver og to prester hver. Unntaket er Laksevåg med to kirker. Prosten har sitt kontor i Laksevåg og hoveddelen av sin prestedtjeneste knyttet til dette prestegjeldet.

Prosten leder prestedtjenesten i prostiet og ivaretar arbeidsgivers styringsrett overfor prestene. Prosten kaller inn prestene til jevnlige samlinger for faglig utvikling, åndelig felle-skap, orientering og drøfting. Prosten ønsker å legge til rette for en teamutvikling mellom prestene i prostiet. I prostiet er det etablert tjenlige samarbeidsforum for de ulike yrkesgrupper og for sokneprester og menighetsråd (prostiforum).

Det gis årlig tilbud om arbeidsveiledning for prestene i bispedømmet.

Kvinner oppfordres til å søke.

Målformen i kirke og skole er bokmål. Det skal opplyses i søknaden om man behersker begge målformer.

Stillingen lønnes i stillingskode 0930, i lønsspenn i ltr. 50–62 i statens lønnsregulativ.

Det er knyttet boplikt til stillingen. Boligen er bygget i 1994, og er en halvpart av en vertikal delt tomannsbolig.

Boarealet er 173 m² og inneholder i 1. etasje: vindfang, hall og stue med åpen kjøkkenløsning. Utgang til terrasse fra stuen. I underetasjen er det kjellerstue, ett soverom og et disponibelt rom. Loftsetasjen har to soverom. Det er bad/wc i hver etasje. Boligen har god standard. På eiendommen er det garasje. Hagen er liten, men godt skjermet og pent opparbeidet. Boligen ligger nesten i enden av en blindvei i et ti år gammelt boligfelt. Det er flott utsikt over innseilingen til Bergen, med svært gode solforhold. Gangavstand til kirken. Beliggenheten er for øvrig sentral i forhold til barne- og ungdomsskole, idrettshall og offentlige kommunikasjoner. Husleie blir trukket etter regulativ.

Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til: Menighetskontoret i Olsvik, tlf. 55 30 81 70

Prost Erstad, tlf. 55 59 32 32

Seksjonsleder Ågotnes, Bjørgvin bispekontor, tlf. 55 30 64 84

Søknad med referanser, CV og rettkjente kopier av relevante vitnesbyrd og attester skal sendes til Bjørgvin bispedømmeråd, PB 1960 Nordnes, 5817 BERGEN. Søknadsfrist 15. februar 2005.

Sør-Hålogaland bispedømme

Kapellan i Indre-Helgeland prosti med tjenestested Dolstad, Drevja og Elsfjord sokn i Sør-Hålogaland bispedømme

Det er vedtatt nye tjenesteordninger og den implementering av disse som nå er i gang, kan medføre justeringer av arbeidsområde og tjenestedistrikt.

Dolstad, Drevja og Elsfjord sokn hører inn under Vefsn kommune i Indre Helgeland prosti.

Dolstad med ca. 11.800 innbyggere, Drevja med ca. 1200 innbyggere og Elsfjord med ca. 600 innbyggere. Hvert sokn har egen kirke og eget menighetsråd. Kirkene er godt vedlikeholdt og er i god stand. Kommunen har nettopp vedtatt å bygge nytt orgel i Dolstad kirke.

I Mosjøen er det følgende institusjoner: Vefsn sykehus (54 plasser), Vefsn sykehjem (78 plasser) og Senter for psykisk helsevern (15 plasser). I tillegg kommer Vefsn Spesialpedagogisk dagsenter, Mosjøen hjelpefengsel og flere dagsenter på forskjellige institusjoner.

Videre har Kirkens familievern eget kontor med 6 ansatte. Vefsn kirkelige fellesråd driver barnehage. Vefsn menighetsblad drives av alle tre menighetene og kommer ut med fire nummer pr.år.

Folk flest er positivt innstilt til kirken, men kirkesøkningen er ikke spesielt god. I byen har Normisjon et nytt og romslig bedehus hvor det hver fredag drives nattecafé for ungdom i tverrkirkelig regi. Her forgår også undervisningen for byens konfirmanter. Det er foreninger for noen av de kristelige organisasjonene, og noen bibelgrupper. Det er et fint og godt samarbeid mellom de ulike organisasjoner og kirkesamfunn i soknene hvor lederne treffes jevnlig for å drøfte ulike tiltak (Frelsesarmeen, Normisjon, Pinsemenigheten, Adventistene, Misjonsforbundet og Den katolske kirke).

Menighetsrådene har søkt om å få delta i forsøksprosjektet for dåpsopplæringen. Alle tre menighetene arbeider for å øke arbeidet blant barn og unge. Fra høsten vil Dolstad menighet sette i gang juniorkonfirmasjon i tillegg til tilbudet til 4-åringer og 7-åringer. Dolstad menighetsråd arbeider også med planer om å bygge menighetshus.

Vefsn kommune har et variert skoletilbud: Tre videregående skoler: allmenfag, yrkesfag, landbruksskole og to folkehøgskoler. Dertil kommer Mosjøen, Olderskog og Kulstad barneskoler, Elsfjord oppvekstsenter, Granmoen barne- og ungdomsskole og Kippermoen ungdomsskole. I tillegg er det musikk-skole.

Ellers er det mange idrettsorganisasjoner

www.tibetmisjonen.no

**Tibetmisjonen
skal gjennom
ord og gjerning
bringe evangeliet
til folkeslagene i og
rundt Himalaya**

Tibetmisjonen er en liten og fokusert misjonsorganisasjon med evangelisk-luthersk basis og sterk diakonal profil. Vi sender ut "teltnakere" innen helse, undervisning og teknisk utvikling

Tibetmisjonen
Postboks 9111 Grønland
0133 Oslo
Tlf: 22 36 56 90
Faks: 22 36 56 91
e-post: nham@online.no

Tibetmisjonen

med omfattende tilbud. Det er også mange tilbud innenfor sang og musikkliv i tillegg til mange andre kulturelle tilbud.

Vefsn kirkekontor ligger sentralt i Mosjøen by. Alle prestene og de fleste ansatte har eget kontor med data tilknyttet internett. I samme bygg har brannvesenet og pleie- og omsorgstjenesten kontorer. Det er felles spiserom og fredagskaffe.

Soknene betjenes av kirkeverge, sokneprest, 2 kapellaner, kateket, soknediakon, menighetsarbeider (60 % stilling), to kontorsekretærer (100 % og 80 % stilling), kantor (100 % stilling), organist (60 % stilling), to kirketjenere (100 % og 73 % stilling) og to kirkegårdsarbeidere (100 % stillinger). I tillegg kommer stillinger i Dolstad barnehage og rengjøringspersonale. Til sammen er det 21 stillinger i kirkelig regi. Det er stabsmøte hver tirsdag.

Hovedsakelig er det kateketen og kapellane som står for konfirmantundervisningen, hvorav kapellanen i byen i samarbeid med kateketen har et særlig ansvar for konfirmantene i Dolstad sokn. Soknepresten deltar også i dette arbeidet. Hver konfirmantgruppe får 5 hele undervisningsdager pluss valgfrie opplegg som bl.a. weekendtur, Sandvikdag, changemakergruppe, diakonigruppe, kirkegruppe eller avisgruppe. I inneværende konfirmant år er det 182 konfirmanter i hele prestegjeldet, hvorav 149 i Dolstad sokn. Undervisningen strekker seg over 8 måneder, og den har de siste årene fått et betydelig løft med hensyn til opplegg og arbeidsoppgaver, som er blitt positivt mottatt.

Prestene avtaler arbeidet seg i mellom og fordeler gudstjenestene jevnt i de tre kirkene. Det samme gjelder kirkelige handlinger og annet arbeid som faller inn under prestetjenesten. Det utarbeides kvartalsvise planer med hensyn til arbeidsoppgaver og fritid. I 2003 var det gjennomsnittlige gudstjenestebezoek i Dolstad kirke 144. Videre var det i hele prestegjeldet 170 døpte, 143 begravelser, 44 vielser.

Kapellanen er varamedlem for soknepresten i Dolstad menighetsråd, i Vefsn kirkelige fellesråd, samt for den andre kapellanen i Drevja menighetsråd.

Prestene dekker noe av institusjonene,

hvorav kapellanen har ansvar for Parken Bo- og servicesenter.

Målformen i prestegjeldet er bokmål.

Kapellanen bor for tiden i Vefsn prestegård, like ved Dolstad kirke. Prestegården er i to etasjer, tils. ca. 300 m², bygd i 1903. I første etasje er det vindfang, hall, kjøkken, tre stuer, 2 andre rom, vaskerom, WC og flere boder. I andre etasje er det 5 soverom, bad og flere boder. Det er i nyere tid foretatt flere større ombygginger og utbedringer av boligen. I 2000 ble det etablert nytt bad i 2. etasje. Boligen har samlet sett en middels god standard. Oppvarming skjer via sentralvarmeanlegg. I to av stuenes er det også vedfyring. Det er en mindre kjeller med bod og fyrrom. Det følger garasje med boligen. Til huset hører hage med ca. 4 mål plen, trær og bærbusker. Det er kort avstand til barneskole, bykjerne og kirkekon- tor.

For bruken av tjenestebolig svares husleie etter fradragsregulativets bestemmelser.

Den som tilsettes må finne seg i de bestemmelser som blir truffet om leie og bruk, eventuelt også flytting av bosted.

Skyssutgifter for tjenestereiser dekkes etter regning.

Stillingen lønnes etter Statens regulativ og er plassert i lønns spennet 40-56. Pensjons- innskudd.

I tillegg kommer regulativmessige godtgjø- ringer.

Kvinner oppfordres til å søke.

Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til soknepresten i Vefsn på tlf. 75 10 11 58 samt til Sør-Hålogaland bispedømmekontor tlf. 75 54 85 50.

Søknad med CV, referanser, bekreftede vitne- mål og attester sendes Sør-Hålogaland bispe- dømmerråd, Tolder Holmersvg. 11, 8003 Bodø innen 20.01.05.

Se også NL nr 266 den 16.11.04. Aetats nettsider samt www.kirken.no/sor-haalogaland

Sykehuset Buskerud HF søker sykehusprest

Sykehuset Buskerud

100% stilling ledig fra 01.02.05.

Stillingen er administrativt underlagt fagdirektør ved sykehuset og står under kirkelig tilsyn av Tunsberg biskop. Presten skal ha kontor og "base" ved psykiatrisk avdeling i Lier, men vil ha alle avdelinger og enheter i psykiatrisk klinikk som sitt tjenesteområde.

Det forutsettes at søkere har pastoral-klinisk utdanning eller er villig til å skaffe seg den. Nærmere opplysninger ved ledende sykehusprest Tor Trydal, tlf. 32 80 30 39, mob.48 10 22 38 eller sykehusprest Merete Kæboe Koksvisk, tlf. 32 80 43 75.

Søknad merkes ID.NR. 04/4964 Søknadsfrist: 21.01.05

Fullstendig utlysningstekst og søknadsskjema finnes på www.sykehuset-buskerud.no, Nr1 tekst-tv side 840 eller fås ved henvendelse til administrasjonens ekspedisjon, tlf. 32 80 30 12.

HELSE ● ● ● SØR

Søknad sendes på E-post: stillingsannonser@sb-hf.no eller til Sykehuset Buskerud HF, personal- og omstillingsavdelingen, 3004 Drammen.

Aktuelt fra Luther Forlag

Barn og bibel

Et utvalg fra Luther

Barnas beste bibelbok

Kr 258

En samling bibelske fortellinger, i et bibelnært språk og med vakre illustrasjoner som er rike på farger og detaljer.

Med Bibelen på sengekanten

Kr 98

Korte bibelfortellinger, velegnet til høytlesning for små barn.

Den nye barnebibelen

Med 365 fortellinger

Kr 248

Populær barnebibel med enkelt språk og gode illustrasjoner. «Den beste barnebibelen å lese for elevene» (En lærer).

Bøkenes bok

Bibelen gjenfortalt

Kr 298

Bibelboken for den som har vokst fra barnebibelen. Solid bibelkunnskap kombinert med frodig fortellerkunst.

Hva i alle dager

Hva i alle dager

er det Gud er opptatt av?

- Hva preger oss og tiden vi lever i?
- Hva slags lengsler og drømmer finner vi innenfor og utenfor kirkeveggene?
- Hvem kan vi dele troen vår med og hvordan skal vi gjøre det?
- Hvordan formidle evangeliet slik at det berører livet?
- Er vi klar over hva som er vår egen misjonssituasjon?
- På hvilken måte kan vår lokale menighet bidra til at evangeliet når ut i hele verden?

Menighet i bevegelse er startet av Samarbeidsråd for menighet og misjon i Den norske kirke.

Vi vil stimulere alle med drømmer for menigheten. Vi vil skape arenaer der nysgjerrighet, frustrasjon og spørsmål kan komme frem og erfaringer kan deles. Derfor har vi laget et **kurs/samtale-opp-legg** som egner seg for smågrupper og menigheter. Bestill heftet fra audhild.kaarstad@kirken.no

Samarbeidsråd for menighet og misjon

Menighet i bevegelse
c/o Kirkerådet
Postboks 799 Sentrum,
0106 Oslo
Tlf: 23081282

30362-3 - 4

DET TEOLOGISKE MENIGHETSFAK.
BIBLIOTEKET
PB 5144 MAJORSTUEN
0302 OSLO

Menighetsfakultetet

Luthersk kirketidende
MF Ti.Lu
2005 Årg. 140 Nr 1

H05000085

UTKOMMER annenhver uke på Luther Forlag og redigeres av pra Halvor Nordhaug, rektor Vidar L. Haanes, sokneprest Jan Otto Myrseth og instituttprest Berit Okkenhaug. «Fra bokfronten» redigeres av kapellan Morten Erik Stensberg. e-post: tangenmenighet@senswave.com

REDAKSJON

Luthersk Kirketidende, Postboks 5144 Majorstua, 0302 Oslo.
Red. sekr.: Cand.theol. Tor Arne Berntsen
Tlf. 917 32 847
e-post: redaksjon.lk@lutherforlag.no

LESERINNLEGG til Luthersk Kirketidende mottas med takk, og kan sendes til ovenstående e-post adresse, eller evt. pr. post til redaksjonen.

ABONNEMENT, ADRESSEENDRING O.L.:

Luthersk Kirketidende v/Bjorg Gjelsvik,
Bok & Media AS Grensen 15 0159 OSLO.
Tlf. 22 00 87 70. Fax. 22 00 87 71.
e-post: bjorg.gjelsvik@bokogmedia.no

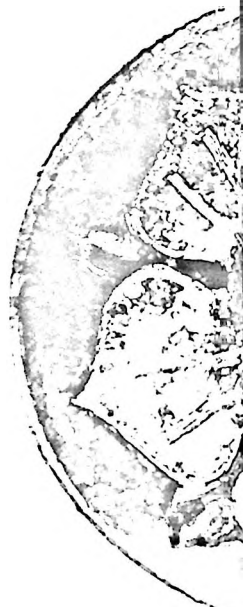
Pris kr. 490,- pr. år for Norge. Utlandet kr. 550,- pr. år.
Kontonummer: 3000.14.73669

ANNONSEPRISER

Det er muligheter for følgende 6 annonsemoduler i LK:

- 1/2 kvartside (Høyde 42 mm, bredde 61 mm) kr 375,- +moms
2. Kwartside (Høyde 42 mm, bredde 127 mm) kr. 615,- +moms
3. Halvside (Høyde 177 mm, bredde 61 mm) kr. 1090,- +moms
4. Halvside (Høyde 85 mm, bredde 127 mm) kr. 1090,- +moms
5. 3/4 side (Høyde 130 mm, bredde 127 mm) kr 1700,- +moms
6. Helseide (Høyde 177 mm, bredde 127 mm) kr. 1940,- +moms

ISSN 0332-5431

Lena Bergström

Å GI PLESS TIL EN ANNEN

Om åndelighet, foreldrerollen og hverdagslivet

Gjenkjennelig, treffsikkert – og ikke uten glimt i øyet – om tidsklemme, utilstrekkelighet, tretthet og dårlig samvittighet. Men først og fremst en bok som setter oss på sporet av en åndelighet som får plass i livet slik det er.

Kr 198,-

Luther Forlag

Aktuelt fra Luther Forlag

Besøk oss på: www.lutherforlag.no